

DOMOLJUB

ŠTEV. 19.

V LJUBLJANI, DNE 13 MAJA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročila, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani

Naše zadružništvo

Dne 6. maja se je vršil v Ljubljani občni zbor naše Zadružne zveze.

Predsedoval je bivši minister dr. Anton Korošec, ki je uvodoma podal nekaj misli o delovanju zadružništva v naši mladi državi in opozoril na nekatere dogodke, ki ne obetajo našemu gospodarstvu najboljših časov. Gospodarska kriza ima svetoven značaj in ne bo šla tako hitro mimo nas. Zgodovina našega zadružništva nas uči, da je že nekajkrat ravno zadružništvo rešilo kmeta, delavca in obrtnika propada. To velja tudi za težke čase, ki jih preživljamo sedaj. V močno razvitem zadružništvu je naša rešitev. Bistvo zadružne misli je samopomoč, medsebojna podpora in požrtvovalno delo za se in za bližnjega. Upamo, da bo tudi država z novim zadružnim zakonom, ki ga pričakujemo, dala našim zadruham možnost neovirano delovati za korist gospodarsko šibkejšega. Trpljenje bo še veliko, zato pa mora biti tudi veliko dobre volje in veliko nesebičnega dela v korist skupnosti. Le na ta način nam bo mogoče vzdržati.

Ravnatelj Zadružne zveze Franc Gabrovšek je podal poročilo nabelstva, iz katerega je razvidno, kako zadruge pri nas uspevajo. Število zadrug-članic je naraslo v enem letu od 578 na 611. Denarni promet zveze je narasel za 200 milijonov. Vendar se pa vidi, da so naložbe po zadruham malo narasle v primeri s krediti, ki so jih zadruge dajale svojim članom. To je pač najočitnejše znamenje gospodarskega obubožanja našega kmeta. Saj so se ponekod dogodili slučaji, da se je moral kmet zadolžiti, da je mogel plačati davke.

Zadružna zveza je priredila več tečajev in predavanj po deželi z namenom, da bi vsi spoznali namen in bistvo zadružništva in prišli do zaključka, da je zadruga edina pot, potom katere je mogoče priti do boljšega gospodarskega stanja.

Skrb nas vseh bodi, da se vedno bolj zlijemo v eno celoto, ki bo kot urejena bojna četa sposobna ponesti zadružno misel v zadnjo gorsko vas in zmožna prekvasiti slehernega člana našega naroda z željo po skupnem sodelovanju in po samopomoči.

po vzhodu in druge visoko leteče pa prazne besede so toliko časa prevevale sinove nemškega rodu, dokler ni vesoljni nemški narod pobit in ponižan izšel iz groze svetovnega boja.

Ali! Pokojni dr. Fr. Detela, pravijo, da je imel navado reči: »Zgodovina je učiteljica življenja. Ampak samo tega nas uči zgodovina, da se narodi in ljudje iz zgodovine nočejo nič učiti.«

Tako se niso ničesar naučili Nemci sami, dasi čutiljo gorje napačne narodne ljubezni na lastnem telesu, nič Italijani, nič Poljaki in tudi drugi narodi bore malo. Zato pa na svetu še ni miru, še ni zadovoljnosti, še tli iskra, ki zna prej ali slej razvneti bojni plamen.

Napačna ljubezen do domovine vidi torej samo svoj narod, samo svoje ljudi, samo svojo domovino. »Mi smo,« govori taka ljubezen. Mi moramo rasti, mi se moramo razširjati, če prav vsi drugi narodi radi nas izginejo iz zemeljskega površja. tako jih zatirajmo, preganjajmo, zagrenimo jim življenje, dokler jih ne uničimo.

(Dalje.)

Gorenjskim fantom in možem!

Tabor za može in fante na sv. Joštu nad Kranjem na binkoštni ponedeljek za kranjsko in loško dekanijo.

Da pozivimo našo versko zavest, da se navdušimo za svoje največje ideale za Gospoda Jezusa in Marijo, da si v molitvi izprosimo blagoslova božjega — gremo na binkoštni ponedeljek na sv. Jošt.

Na sv. Joštu bo ob 10 v cerkvi sv. maša samo za može in fante. Naš ljubljani nadškof dr. Anton Jeglič prihiti med Vas možje in fante, da bo imel sv. mašo. Kako rad Vas je moral imeti, da se ne ustraši dolgega in težkega pota. Ves srečen bo, da bo zopet med svojimi gorenjskimi možmi in fanti.

Po opravitvi v cerkvi bo zadaj za cerkvijo tabor za može in fante. — Spored tabora se objavi v prihodnji številki »Domoljuba«.

Možje in fante! Binkoštni ponedeljek naj bo Vaš dan; mogočno se dviga sv. Jošt — mogočno naj bo ta dan Vaše moško zborovanje!

Ljubezen do domovine

IV.

Slišali ste že govoriti o slepi ljubezni. Podtikajo jo radi po družinah materam, pa tudi očetje niso vselej brez nje. Slepa ljubezen vidi vse lepo, vse jasno in čisto, tudi tam, kjer je morda senca ali celo tema. — Slepa ljubezen rodi mnogo sovraštva po družinah, zaseka globoke razdore med sosedi, škodljiva je pa zlasti tistemu, kdor je že deležen.

Ce že v družine zanese slepa ljubezen le gorje, če razdira ta nestvor že sela in vasi, kaj naj pa potem rečemo o slepi ljubezni do domovine!

Verjemite mi, da je največ gorja med narodi zakrivila ravno taka slepa ali pretirana ljubezen do lastne domovine, do lastnega naroda. Koliko krvavih vojska, koliko vdov in sirot, koliko razbitih mest in opustošenih pokrajin ima na vesti taka prenapeta in pretirana ljubezen!

Taka napačna ljubezen vidi samo svoj narod. Ta naj živi, ta mora živeti, če tudi vsi drugi narodi gredo pod zemljo. In na

tej bolezni hirajo domače vse evropske države; tudi zadnja svetovna vojna jih ni izmodrila in jih ni izučila.

Za to boleznijo je izhiral starodavna Avstrija, ki je poznala samo Nemce in Ogre. Tem je stregla, to so bili njeni izvoljeni otroci, njeni srčni ljubljenci; tem je bilo vse dovoljeno, vsi drugi narodi so bili narodi druge vrste. Dobro se še spominjamo, kako je pokojni dr. Krek očital v državni zbornici, da je imel kralj Asuer, ki ga omenja svetopisemski Esterina knjiga, več državniške modrosti kakor pa vsi tisti državniki prejšnje Avstrije, ki so samo to gledali, kako bodo ostale avstrijske narode pomemili oziroma pomadjarili. Zakaj sam berem, da je kralj Asuer poslal pisma do Judov in poglavarjev in oskrbnikov in sodnikov, ki so bili čez stosedemindvajset dežel od Indije do Etiopije, za vsako deželo in za vsako ljudstvo posebej po njih jezikih in črkah in za Jude kakor so mogli brati in umeti.

Narodna prenapetost je pokončala mogočno Nemčijo in njenega vladarja vrgla raz prestola. Most do Adrije, hrepenenje

Franjo Neubauer:

V marijinem mesecu

Ko pride mesec Tvoj,
veli mi misel nate:
»Nad žarke dvigni zlate
najlepši glas in poj!«

In pesem iz srcá
odplava mi v višave,
zapoje Ti pozdrave,
ki jih ljubezen zná.

Drevesca vzbrstela
iz popja hité
na žitih zelenih
demánti blesté.

Dehté Ti vonjave
iz host in z gredic
in sredi višave
pozdravlja Te klic.

Prihajaš k nam
v pomladni dan,
vihra Ti plašč,
iz žarkov tkan.

Z zvezdami je
posut, pokrit,
nebeški ga
razšarja svit.

Marija, v plašč
me Svoj zavij
in svetu me
in grehu skriv!

Pod plaščem tem
je moj krasan,
v viharjih vseh
pristan miran!

Kako si sam izračunam davek?

Jugoslovanska Kmetška zveza v Ljubljani je izdala in založila knjižico »Kako si sam izračunam davek.« Ta knjižica bo vsakemu davkoplačevalcu zelo dobrodošla, ker bo na podlagi njenih navodil in pojasnil vsakdo sam lahko izračunal višino davka, ki mu ga je plačati, in se bo izognil vsaki nevarnosti, da plača več davka, kakor bi bilo treba.

V knjižici je najprej natanko opisano, kako se izračuna davek na zemljarino. V ta namen so našteje katastrske uprave v Dravski banovini, kjer se lahko dobi posestna pola, da se more izračunati čisti katastrski donos. Nato je izračunan osnovni davek, in dopolnilni davek, ki pride pri zemljarini v poštev. Dalje sledi pouk o davčni obveznosti in davčni prostosti pri zemljarini, katerim davčnim obvezancem se lahko dopolnilni davek zniža in kdaj se osnovni davek deloma ali popolnoma odpiše, kaj je v tem slučaju treba storiti in kam se je treba obrniti. Nato sledi pojasnilo o zgradarini, pridobnini, rentnini in uslužbenskem davku ter o davčni oprostitvi družin, ki imajo 9 otrok. Važen je tudi pouk o poslovanju davčnih odborov, ki ocenjujejo dohodke, in reklamacijskih odborov, ki rešujejo pritožbe. Tudi o postopanju pri pobiranju davka in pri eksekuciji se dobi v knjižici pojasnilo. Cena tej prekornisti knjižici je samo 2 Din in se naroča pri tajništvu Jugoslovanske Kmetške zveze v Ljubljani, Dunajska cesta 29-11.

PO SVETU

Austrija

s Poljedelski program nemških narodnih socialistov. Navedemo naj semo poglavne točke. Narodni socialisti zahtevajo: 1. Da se zniža zemljiški davek in vsi drugi davki, ki obremenjujejo poljedelstvo. 2. Carinska politika mora koristiti razvoju poljedelstva. 3. Zemlja mora biti pravno tako zaščitena, da bo služila edinole prehrani nemškega ljudstva. 4. Dedna pravica naj ostane, toda samo pogojno, da se bo zemlja izkoriščala v splošno dobro vsega naroda. 5. Ustanoviti se mora stanovsko vrhovno razsodišče, ki bo čuvalo, da se ta pogoj izpolnjuje. 6. Zemljo mora lastnik obdelovati sam. 7. Država kot najvišja oblast obdrži neke vrste splošno prodajno pravico. 8. Vsaka vknjižba na zemljo je prepovedana in država mora nuditi poljedelcu potrebne kredite. 9. Davki morajo biti v sorazmerju. 10. Država ima v gotovih slučajih pravico razlastitve pred vsem, kadar ugotovi, da se zemlja slabo obdeluje, ali kadar je zemlja last nemških posestnikov. 11. Krivičnim potom pridobljena zemlja se brez odškodnine odvzame. 12. Država naj skrbi za smoterno kolonizacijo. 13. Poljedelsko delavstvo naj bo potom posebnih pogodb zaščiteno in uvrščeno v kmetijske družine. 14. Ta program ne bo izvedla stanovska, nego politična organizacija. Najbolj zanimiva točka v programu je prepoved zemljiških vknjižb. Do sedaj se ta zahteva še ni nikoli tako izrazito poudarila in morebiti tudi še nikoli ni bila kmetška zemlja potrebna zaščite, kakor dandanes. Akoravno, kakor zgoraj omenjeno ni lahko misliti, da bi ta zahteva v doglednem času postala dejstvo, je vredna posebne beležbe, ker odgovarja dejanskim potrebam povojnega kmetijstva. Morebiti je ta zahteva v svoji splošnosti preostra, morebiti ni potrebna za nemškega kmeta, ako se pa pomisli na stanje kmeta po nekaterih vzhodno evropskih državah, kjer je zemlja postala last bank in raznih oderuhov, postane takoj jasno, kako velikanske važnosti bi bila zakonodaja, ki bi strogo nadzirala vknjižbe in tako rešila kmeta pred propadanjem.

Italija

s Kako širi fašizem dvatisočletno kulturo. Angleški časopisi obširno poročajo o strahovitem postopanju italijanskih vojaških oddelkov s prebivalstvom dežele Kufre v Afriki. Uboogo ljudstvo se ni hotelo udati prodirajočim Italijanom in se je raje dvignilo na dolgo in nevarno pot skozi Sudan v Egipt. Žene in otroci, staro in mlado, vse je šlo na težko pot. Več plemen je na poti pomrlo od žeje in lakote, pred vsem ženske in otroci. Afriška plemena, ki so doslej živela v oazah (zelenih tratah v puščavi) v srcu Tripolitanije, so morala na ukaz Italijanov zapustiti svoje rodne kraje in se naseliti o ozkem pasu ob Sredozemskem morju. Okoli 80 tisoč ljudi je moralo nasilno proč od svojih dragih domov.

s Zborovanje italijanskih »dalmatincev«. Nedavno se je vršila v Trstu letna skupščina »dalmatinskega društva.« Društveni tajnik Verbano je predložil obširno poročilo o delu tega društva v preteklem letu. Društvo je protestiralo proti okrožnici

prevzvišenega nadškofa g. dr. A. Bauerja; v Vitorialu, bivališču d' Annunzia, so postavili dalmatinski steber, ki naj bo priča italijanske kulture. Z glavne skupščine so bili poslani pozdravi zatiranim bratom v Dalmaciji. Dalmatinsko zastavo so pokrili s črno kopreno, ki se bo polagoma trgala tako, kot se bo osvobodila ta zemlja in dokler iz rimskih in benečanskih stolpov od Raba do Perasta ne bo zaplapolala sa vojska zastava, podoba osvobojene Dalmacije. Italijanski »dalmatinci« pozabljajo da se bo prej osušilo Jadransko morje, kot bo Dalmacija italijanska.

s Besede in dejanja. »Fašizem je katoliški in spoštuje in ceni versko bogoslužje, je zapisal oni dan v »Popolo d' Italia brat Mussolinija, g. Arnaldo. Kako fašizem v resnici »spoštuje in ceni versko bogoslužje« pa nam kaže dogodek, ki se je odigral dne 26. aprila v cerkvi sv. Jakoba v Trstu. Ta cerkev je obsežna kakor ljubljanska stolnica in ob 9. je bila pri slovenski pridiži polna. Med pridigo so fašisti zagnali vpitje in protestiranje, nakar je župnik stopil mednje in zahteval naj se odstranijo. Ljudstvo je bilo preplašeno. Nekateri so se razjokali, drugi jeli glasno moliti. Ko so prišli orožniki, so se fašisti odstranili in sv. maša se je mogla izvršiti potem v miru. Kasneje so nekateri razgrajaje zaprli, a orožniki so jih takoj izpustili.

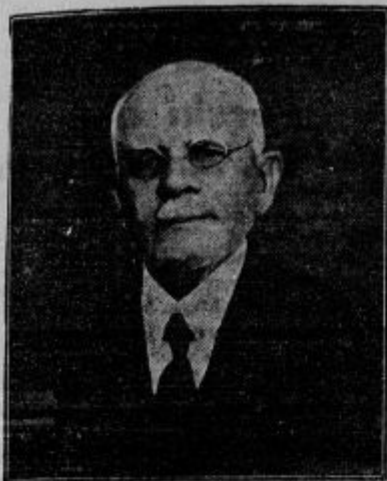
s Povest o slovenski zastavi. V Črnicah pri Gorici so te dni zaprli okoli 10 domačih fantov. Obtoženi so, da so obesili na neko drevo v vasi slovensko zastavo. Trobojnico so opazili na drevesu orožniki, ki so se pripeljali iz Gorice z avtomobilom na izvid. To je bilo okoli 10 predpoldne. Značilno je, da niso prej domači orožniki zapazili zastave. Nekdo jo je torej moral obesiti na drevo tik pred prihodom orožniškega vođa iz Gorice. V danih razmerah bi se gotovo noben Slovenec ne upal ob belem dnevu z zastavo zlesti na drevo, ker bi ga orožniki ali njihovi zaupniki gotovo opazili. Ljudstvo je mnenja, da so zastavo podteknili fašisti, da bi se potem lahko znesli nad Slovenci.

Grčija

s Rompompom v Atenah. Kakor poroča Agencija Avala so v grških Atenah odkrili zaroto proti sedanji vladi. Vlade čete so zaprle dva častnika in še druge zarotnike. Tudi v mestu Seresu je imela policija opravka s komunisti. Veliki oddelki orožništva in policije so obkolili neko hišo, kjer so se komunisti shajali in so jih prisilili, da se udajo. Zaprli so razne vodilne boljševike, ki so izvesili povsod v Seresu in drugod rdeče zastave. Iz zaplenjene blagajniške knjige so oblasti dognale, da so nekateri komunistični voditelji prejeli mesečne plače okrog 3300 Din. Obenem je policija odkrila v Seresu tudi tajno komunistično šolo.

Španija

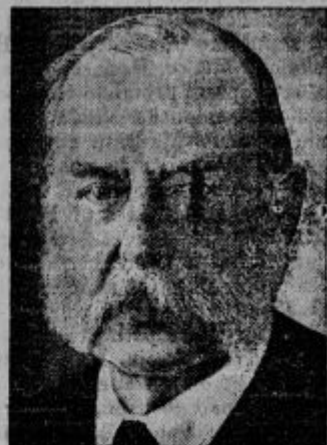
s To in ono iz najnovejše republike. Zaradi spora z ministrskim predsednikom Zamorro v katalonskem vprašanju je notranji minister Mavra odstopil. Baje je gospod Zamorra zelo naklonjen Kataloncem, ki hočejo biti republika v republiki. Mavra pa je mnenja, da ogrožajo želje Kataloncev po čim večji samostojnosti obstoj španske republike. Barcelona je odnekaj gnezdo

† Nadučitelj Bajec, ki je umrl v Št. Vidu n. Ljublj.

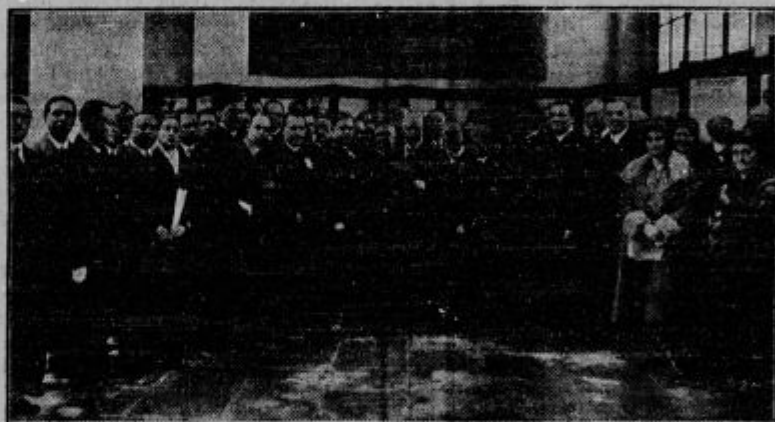

† Ivan Kregar, ki je 7. maja v Ljubljani naglo umrl.

Ameriški bančni knez George Fisher Baker, eden najbogatejših ljudi na svetu, ki je razpolagal s premoženjem nad 14 milijard dinarjev, je umrl v starosti 91 let. Baker je bil sin čevljarja in 16 let star vstopil kot učencec v finančni oddelek new-yorške državne uprave. Kmalu se je povzpел do vodilnih osebnosti First National Bank. Baker je daroval mnogo milijonov za dobrodelne namene.

✎ V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA« ✎

Jugoslovansko-poljsko prijateljstvo. Koncem aprila je obiskala večja skupina Jugoslovancev Poljsko, kjer so se vršila razna posvetovanja o skupnem kulturnem in gospodarskem delovanju. Na sliki vidimo naše udeležence s poljskim trgovskim ministrom v sredi.

Ljubljano so pričeli zopet regulirati. Slika nam kaže poglabljanje struge s pomočjo strojev.

Važna domača iznajdba. G. Al. Očepek iz Smartna ob Paki je popolnoma sam iznašel stroj za prahenje velikega sadnega drevja z apnenim prahom, ki temeljito uniči vse škodljivce.

Kam so ulico grede ceste, so nam pokazali v Ljubljani ameriški inženirji. Vse opravljajo stroji. Slika nam kaže jeklen stroj za urejevanje cestišča.

anarhistov in puntarjev. Zato so anarhistični krogi izkoristili nove razmere po proglasitvi republike in razširjajo po Barceloni hujskajoče letake. Redarstvo še ni moglo dognati, odkod prihajajo ti letaki in kje se tiskajo. Katalonska vlada kakor tudi osrednja vlada v Madridu sta izjavili, da bosta zatrla anarhistični pokret z vsemi sredstvi. V vlaku iz Saragose v Barcelono so prijeli dva anarhista s 67 bombami. — Na seji ministrskega sveta so razpravljali o načinu, kako se bodo izvršile volitve v špansko ustavotvorno skupščino. Vsaka pokrajina bo predstavljala volivno okrožje, Madrid in Barcelona pa bosta predstavljala posebna volivna okraja. Na 50.000 prebivalcev pride po en poslanec. Če bo ostanek glasov znašal nad 40 tisoč, dobi stranka še enega poslanca. Duhovniki in žene imajo pravico glasovanja, toda žene ne bodo mogle biti voljene. — Boljševiku Trockemu tudi republikanske vlade ni dovolila dohoda v Spanijo.

s **Prosvetne razmere** v Spaniji so kakor znano precej na mrtvi stopnji. Število nepismenih znaša 75%. V samem Madridu je 50.000 otrok, ki niso mogli biti vpisani v šole, dasi so njihovi starši to želeli. Sedanja začasna republikanska vlada je odredila okrog 10 milijonov za najem novih zgradb, ki bodo služile šolskim potrebam v Madridu, 30 milijonov pa za iste potrebe na ceželi. Spanija ima milijone in milijone ljudi ki ne znajo zapisati niti svojega imena. Komu je bila tema milejša od svetlobe?

Drabne novice

16.000 uradnikov hoče odpustiti avstrijski državni varčnosni komisar.

Mi bomo storili vse za mir, je izjavil na nekem shodu francoski ministrski predsednik Laval.

Voditelj romunskih kmetov Maniu je rekel, da bo vodil ostro borbo proti min. predsedniku Jorgi, kot uničevalcu parlamentarizma.

70 letnico rojstva obhaja ta mesec Rabindranath Tagore, slavni indijski pesnik.

Zarcčila se je romunska princezinja Ileana z nadvojvodo Antonom Habsburškim.

V Rimu je umrl v 68. letu papežev generalni vikar kardinal Basilio Pompili.

Novi nemiri so zopet na Kitajskem; Anglija je odposlala v Sanghaj bojne ladje.

Reka Drina je poplavlila na Poljskem v 20 občinah 6000 hiš.

9.768 slušateljev iz 24 narodov je vpisanih na Karlovem vseučilišču v Pragi.

Španska je priznala sovjetsko Rusijo.

Pred 50 leti je pogorelo praško narodno gledališče.

Velike Orlovske slavnosti bodo letos v češkem Hodoninu.

Grški zunanji minister je izjavil, da hoče biti v najozjih prijateljskih stikih s svojim turškim tovarišem.

Za predsednika turške republike je bil zopet izvoljen Kemal Paša.

Radi nemirov je proglašeno obsedno stanje nad egiptovskim glavnim mestom Kairo.

Ostavko je podal poljski ministrski predsednik Slavek.

Brezposelni so napadli s palicami in lopatami borzo v danskem Rotterdamu.

KAJ JE NOVEGA

Potrdilo in zahvala

Podpisani Miha Godec iz Dolge noge, župnija Kresnice ob Savi, sem sprejel od č. g. župnika Dolinarja 2000 (dva tisoč) dinarjev, ki mi jih je kot dolgoletnemu naročniku naklonila uprava »Domoljub«, ko sem dne 25. aprila 1931 pogorel. Se lepo zahvaljujem!

V Kresnicah, dne 3. maja 1931.

Miha Godec, s. r.

d Za škofijska duhovna svetnika sta bila imenovana g. Jakob Ogrizek, župnik v Pečah, in g. Matija Siak, župnik na Brdu. d 70 letnice koroškega prvobornika g. Fr. Grafenauerja je proslavil klub koroških Slovencev v Ljubljani v sredo 13. maja v dvorani Delavske zbornice. Zaslužnemu slovenskemu voditelju daj Bog še mnogo blagoslovljenih let!

d Nevarno je bil nedavno obolet goriški nadškof dr. Sedej. Sedaj poročajo, da se mu zdravje obrača na bolje. Bog daj!

d Obolet je g. župnik Prelesnik v Smiljelju nad Mozirjem. Bog daj zdravje!

d Pod vodstvom bivšega predsednika ministrskega sveta g. dr. Antona Korošca so si dijaki belgrajske poljedelske visoke šole te dni ogledali Ljubljano in zlasti razne zadržne ustanove. Obiskali so tudi Bled in Maribor. Zatrjevali so, da pridejo še o počitnicah in sicer v večjem številu in za dalj časa. — 9. maja pa se je pod predsedstvom dr. Korošca vršil letni občni zbor Glavne zadržne zveze kraljevine Jugoslavije v Splitu.

d Romanje na Trsat, o katerem smo že poročali v zadnji številki, se bo vršilo o Binkoštih in sicer odpeljeta na binkoštno soboto dva posebna vlaka: eden iz Ljubljane, drugi iz Maribora. Oba bosta pobirala udeležence na vseh postajah. Ker ne bo treba nikjer čakati na zvezo ali pa prestopati v drug vlak, temveč se bo vsakdo peljal lahko do Sušaka (Trsata) v skupnem posebnem vlaku, je prilika za udeležbo izredno ugodna. Vožnja je polovična, za brezalkoholne sokove na vlaku je preskrbljeno. Vsi udeleženci bodo napravili brezplačen izlet na otok Krk. Vseh podrobnosti radi pomanjkanja prostora ne moremo navajati, pač pa svetujemo vsem, ki

158 tisoč oseb se je izjavilo na Finskem za zopetno uvedbo alkoholnih pijač.

51 vasi je uničil potres v ruski Armeniji. 390 mrtvih, 7420 ranjenih.

Ponoviti so morali ljudsko štetje v Angliji, ker je mnogo popisovalcev izgubilo listo. (So najbrže delali za bohlonej!) Norveška vlada je dobila v zbornici nezapnico in podala ostavko.

Spomenik kardinalu Mercieru so postavili v belgijskem Louvainu.

40 milijonov Din je daroval znani bogataš Rockefeller londonski visoki gospodarski in politični šoli.

Do krvavih spopadov s policijo je prišlo v egiptovskem Denisnefu; več ubitih in mnogo ranjenih.

31,148.000 prebivalcev šteje po letošnjem januarjem štetju Poljska.

Verski dan pri sv. Antonu na Zdenski rebri

Fantje in možje dekanij Ribnica, Žumberk, Šmarje, vsi na binkoštni ponedeljek 25. maja na slavno božjo pot k Sv. Antonu na Zdenski rebri (Dobrepolje), kjer se bo vršil »verski dan«!

Spored bo približno ta-le: ob 7 prihod vlaka od Ribnice v Dobrepolje. Od tu je 20 minut oddaljena božja pot sv. Antona na Zdenski rebri. Ob 8 prva sv. maša v romarski cerkvi, ob 9 prihod vlaka od Šmarja v Dobrepolje, ob pol 10 sv. maša s pridigo na prostem. Nato govora gg. Terseglava in Kremzarja. Popoldne se bo vršila primerna slovesnost pri fari.

Z »verskim dnem« bo združena proslava sedemstoletnice smrti sv. Antona in tristoletnice, odkar je bila sezidana romarska cerkev sv. Antona na Zdenski rebri. Ta dan zjutraj se bo pri Sv. Antonu tudi spovedovalo in obhajalo.

Da se versko poživimo in navdušimo za lepo krščansko življenje, zato, fantje in možje, pridite na binkoštni ponedeljek k Sv. Antonu!

se za romanje z izletom po morju zanimajo, naj se takoj prijavijo Brezalkoholni produkciji v Ljubljani, Kolodvorska ul. 3 (nasproti Mestnega kopališča), ki pošlje na željo vsakomur točna pojasnila pošto-obratno. Tisti, ki so se že prej prijavili, so izkaznice že prejeli. Torej še enkrat: Kdor misli brez Binkošti na Trsat in na Jadransko morje, naj ne odlašaja več s prijavo!

d Tečaj duhovnih vaj za tretje četrtletje 1931. Za duhovnike: od 5. do 11. junija (petdnevne); od 20. do 29. julija (osemdnevne); od 3. do 7. avgusta; od 24. do 28. avgusta; od 14. do 18. septembra; od 21. do 25. septembra. — Za inteligente: od 14. do 18. avgusta. — Za abituriente: od 14. do 18. julija; od 1. do 5. septembra. — Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj drugega zgoraj imenovanih dni. Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6 zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno prijavijo. Oskrbnina znaša za ves čas 120 Din. Pišite na naslov: Vodstvo »Doma duhovnih vaj«, Ljubljana, Zrinjskega 9.

d **Hišne tablice.** Zakon o imenih krajev in ulic in o oznamovanju hiš s številkami je predpisal velikost in obliko hišnih tablic. Ta zakon je določil, da hišne tablice nabavlja županstvo ter jih oddaja hišnim lastnikom za nabavno ceno. Podrobna navodila o nabavi hišnih tablic je izdala občina banska uprava, ki je tudi občinom sporočila naslove tvrdk, pri katerih naj občine naroče tablice. Želje nekaterih županstev, da bi se izdelava tablic poverila domačemu obrtniku, banska uprava ni mogla vpoštevati, ker morajo biti tablice v vsaj banovini enotne in ker noben obrtnik ni v stanu izdelati v mali nakladi zares trpežne in lične tablice po taki ceni, kakor jih more industrija v veliki nakladi, namreč po enotni ceni 22 Din za eno. Če bi hišni lastniki

ne plačali tablic, more županstvo zaprositi okrajno načelstvo za politično rubežen. Toliko v pojasnilo vsem, ki jim nove hišne tablice hodijo v napotje.

d Omlačena slama odhaja popolnoma poravnana. »Kmetijska strojna zadruga« v Savljah je naročila najmodernejšo mlatilnico. Velika prednost te mlatilnice je zlasti v tem, da odhaja omlačena slama iz mlatilnice popolnoma poravnana. S tem bo zelo ustrezno kmetovalcem, ki so imeli dosedaj ob mlačvi cele kupe zmedene in raztresene slame in zrna.

d Za brezposelne rudarje. Minister za gozdove in rudnike je podpisal naredbo o osnovanju fonda za brezposelne rudarje.

d Velika udeležba tvrdk na XI. ljubljanskem velesejmu. Letošnji XI. ljubljanski velesejem, ki se bo vršil od 30. maja do 8. junija, je tako zaseden, da bo več tvrdk, katerim ne bi bilo mogoče dodeliti prostora v razstavnih zgradbah, razstavilo svoje proizvode pod solničniki na prostem. — G. minister trgovine in industrije Juro Demetrovič je blagovolil prevzeti častno predsedstvo XI. ljubljanskega velesejma.

d Selitev. Kraljevska banska uprava, referent za inspekcijo parnih kotlov se je preselil dne 6. maja t. l. iz sedanjih prostorov na Krekovem trgu št. 10 v »Sliški dvorec«, Stari trg 34.

d Selitev. Referat za pospešev. obrti se je 6. maja preselil s Krekovega trga 10 v svoje nove pisarniške prostore na Starem trgu 34-I, kamor naj obrtne zadruge in obrtniki odslej naslavlajo svoje dopise.

d Povest o opicah. Oni dan so doslej na nepojasnjen način ušle iz železniškega vagona štiri opice, ki so bile baje na potu iz Hagenbeekovega zverinjaka pri Hamburgu. Opice, ki so se očitno naveličale dolgo-trajne vožnje, so jo popihale na vse strani. Ena je skočila pod brzovlak, se oprilečala vagona in se odpeljala proti Podbrdu. Druga je ušla v park Hrenovico. Najzabavnejša pa je bila tista, ki je splezala na streho Tančarjeve gostilne na Jesenicah. Če se ji je kdo približal, je pa skočila na sosedovo Mesarjevo hišo. Neki železničar je hotel opico prepoditi s strehe in je vrgel vanjo svojo kapo. Opica pa je kapo prišla in jo vrgla železničarju nazaj, kar je pri številnih gledalcih povzročilo mnogo smeha in zabave. V petek je opica še vedno čepela na strehi; bilo ji je pa očitno mraz, ker se je vedno tiščala dimnika.

d Tudi gostilne so bile precej prazne. Tako zvani Florijanov semenj v Litiji, ki se je vršil oni ponedeljek, je bil v znamenju obče gospodarske krize. Živine so kmetje še precej prignali, kupcev pa je bilo le malo in se je živina zelo težko prodala. Cene so bile zelo nizke, gibale so se za vole od 6—7 Din kg žive teže. Krama je tudi slabo odrezala. Tudi gostilne so bile precej prazne... Kako je vendar to, da prodajajo vzlic izredno nizki ceni goveje

Priloga se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

in druge živine mnogi mesarji meso še vedno po 18 Din za kg? Oblast, kje si?

d Nekaj o upokojencih in invalidih. V področju dravske finančne direkcije v Ljubljani imamo: 5678 upokojencev v starosti od 29 do 100 let, ki prejemaajo mesečno na pokojninah 3.741.479 Din; 2537 vdov drž. upokojencev, ki prejemaajo mesečno Din 627.766, in 183 sirot državnih upokojencev, ki prejemaajo mesečno 89.107 Din. Skupaj 8398 oseb z mesečnimi pokojninskimi prejemki 4.408.352 Din. Poleg pokojnine prejemaajo ti še draginjske doklade v znesku 6.755.000 Din mesečno. — Invalidov imamo 2802, invalidskih vdov pa 3804, ki prejemaajo skupno mesečno okroglo 893.000 dinarjev, tako da prejema vseh 15.004 upokojencev, invalidov, vdov in sirot mesečno 12.056.352 Din. Zanimiva je starost državnih upokojencev: 2 sta dosegla že starost 100 let, 11 jih je v starosti 90—100 let, 140 jih je v starosti 80—90 let, 660 jih je v starosti 70—80 let, 1885 jih je v starosti 60 do 70 let, 2980 jih je pa v starosti pod 60 let.

GAZELA TERPENIL
NOVO MILO JE NEPOGRS-
LJIVO V VAKEM DOBREM
GOSPODINJSTVU.
PAZITE NA IME „GAZELA“.

d Če veli kraljskoj. Skozi postajo Rakke gre vsak dan mnogo vagonov živine v Italijo in neredko se zgodi, da dobijo živinski napajalci v vagonih živinče, ki je iz enega ali drugega vzroka poginilo med prevozom. To pa največkrat radi tega, ker je mnogo živinskih trgovcev, ki živino kar natrpajo v vagona in jo odpošljejo na dolgo pot brez varstva. Tako so pretekli teden našli v nekem vagonu dva vola, ki sta poginila, drugi dan pa v enem samem vagonu kar sedem volov, ki so se zadušili radi pomanjkanja zraka. Torej teh sedem volov je vzela konjač — poklicali so ga pa še k nekemu drugemu vagonu, kjer je poginil en voliček. V treh dneh je tako pokopal — konjač namreč — deset živinčet — koliko pa trpi pri prevozu živina, je pa še posebno vprašanje.

d Gostilničarska pivovarna. Dne 5. t. m. se je vršila v Laškem zadnja seja pripravljalnega odbora za ustanovitev gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem. Predsednik Majcen se je spominjal v otvoritvenem govoru dveh umrlih članov gg. Stepiča in Zurca, ki sta veliko pripomogla za ustanovitev. Poudarjati moramo skrajno požrtvovalnost vseh članov pripravljalnega odbora, ki so vse stroške, ki so jim nastali v zvezi s pripravljalnimi delom, krili iz svojega. Podpisanih je 24.227 delnic za Din 12.213.500. Ker je omogočeno vplačevanje delnic na obroke, se je nabralo dosedaj delniške glavnice v znesku 2.375.640 Din. Vsi stroški do sedaj z nakupom zemljišča vred znašajo 259.000 Din. Ustanovni občni

zbor se bo vršil 27. maja ob 9 dopoldne v hotelu »Savinjac« v Laškem. Pristop imajo vsi delničarji v zmislu pravil, odnosno njihovi namestniki s poverili.

d Za zgradbo železobetonškega nadvosa v Radovljici se vrši 26. maja pri direkciji državnih železnic v Ljubljani licitacija.

d Licencovanje plemenskih bikov za srez Ljubljana-okolica se ba letos vršilo po sledečem redu: 18. maja: ob 7. Podsmreko (pri Kancu) za občine Vič, Brezovico, Log, Dobrova, — ob 11. na Vrtniki (na sejmišču), — ob 16. v Borovnici, — ob 18. v Preserju (pog. kočdvara), — 19. maja: ob pol 10. v Horjulu za občini Horjul in St. Jošt, — ob 12. v Pohovem gradu za občini Polhov gradec in Črni vrh, — 20. maja: ob 8. v Medvoelah, — ob pol 11. v St. Vidu (pri Jočetu) za občini St. Vid in Zg. Siška, — ob 12. v Tacnu (gostilna Košir) za občini Smarje, — ob 16. na Ježici (pri Tavčarjevem domu) za občine Ježica, Črnača, Polgorica, — 21. maja: ob pol 8. pri občinski hiši v Dobrujah za občino Dobruja, — ob 12. v D. M. v Polju, — ob pol 12. v Nesah (pri Jurju), — 22. maja: ob 8. na gu (pri Št. urlju) za občine S. učenec, Ig, Vrh, in Šiška vas, Iška loka, Zeimlje, — ob 13. v Skočljici (pri Ogorečcu) za občine Šušica, Rudnik in Pčava potok, — 23. maja: ob 8. v Grosupljem za občini D. in S. Slivnica, Grosuplje, — ob 14. v Poničih vsi pri Kovačiču) za občine St. Jurij in Liplje. Lastniki plemenskih bikov se oglasijo, da se točno drže dolžnega p. a. a. da nebo čakani in zamuje.

d Občni zbor Vinarskega društva za dravsko banovino se je vršil pod predsedstvom g. Lovro Petrovca 19. maja v Gorani Zadrudne gostilne ob kmeti v L. b. boru. G. predsednik je poročal o delu našega vinostradniškega društva od leta 1928. G. N. Petrovč je spomnil o letovzu našega vira v inozemstvu, g. Zupančič pa o uspešni obroti naših vinogradov. Nazadnje so se sprejele resolucije, ki med drugim zahtevajo: vinogradniške površine naj se manjša, zakon o vinu naj se najstrožje izvaja, celokurna trošarina na vino naj bo največ en dirar na liter, banovina in država naj še bolj podhrata vinogradniško zadružništvo, zakon o pobljajnju draginje naj se tudi pri vinu strogo izvaja, ukine naj se vsaka casina na galico, žveplo in druga sredstva za pokončevanje trtnih škodljivcev, proizodača protialkoholnih pijač, v katerih ni prav nič naravnega soka bodisi iz grozdja, bodisi iz sadja, naj se prepove itd.

d Izgube kmetijstva radi nizkih cen. Neki berlinski kmetijski zavod je ugotovil, da je kmetijstvo dobilo za svoje proizvode v preteklem letu na vsem svetu za 20—25 milijard mark manj kakor v letu 1929, in

Varno nalozite svo, denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela „Union“.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, prot
poroštvu t. t. d.

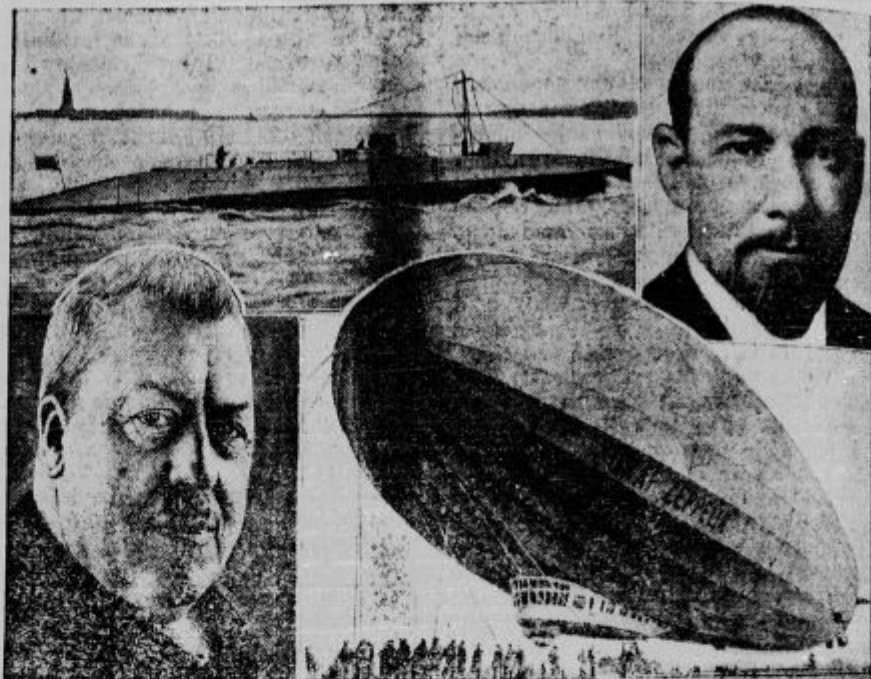

Če je že 20 letnik. Vsa ljubljana in spoštuje. Bog ga živi še na mnogo let! Na sliki vidimo jubilarca v družbi svoje soproge in vnukov.

Poravnajte naročila!

»Slovenec«, — nedeljska izdaja! Ta glas je prišel že v slednjo gorsko vas. Slika nam kaže enega naših najboljših raznašalcev, ki prodaja nedeljskega »Slovenca« brhkemu dekletu v Smartnem pod Smarno goro.

Na severnem tečaju se bosta srečala. Dr. Eckenher je podpisal pogodbo, po kateri bo zrakoplov Graf Zeppelin letošnje poletje odletel na znamenito ekspedicio na severni tečaj in se tam, seveda, že bo srečal mila, srečal s podmornico Nautilus, ki jo bo vodil Američan Hubert Wilkins. Na sliki vidimo zgoraj podmornico Nautilus in Huberta Wilkina, spodaj pa dr. Eckenherja in strofa Zeppelina.

Otroški spomenik na Japo skem. Pri velikem potresu, ki je divjal leta 1923 na Japonskem, je našla smrt tudi okrog 2000 folskih otrok. V spomin na te žetve so v Tokiju postavili krasen spomenik, ki nam ga kaže naša slika. Zgoraj je neodobljena skupina otrok, ki se obupno bore proti smrti, ki jih čaka zaradi od zadušenja.

Zaroka v romunski kraljevski hiši. Princezinja Helena, 22 letna sestra kralja Karla in naše kraljice Marije, se je zaročila z nadvojvodo Antonom Habsburškim. 30 letni ženit, znan le-talec, je sin nadvojvode Leopolda Salvatorja.

sicer zaradi velikega padca cen. Upoštevati je sicer treba, da so istočasno tudi cene onih industrijskih predmetov, ki jih potrebuje kmetijstvo, padle za nekaj odstotkov, vendar v znatno manjši meri kakor cene kmetijskih proizvodov. V inozemstvu so padle najbolj cene kmetijskih proizvodov v Italiji, na Poljskem, Madjarskem, v Kanadi in Novi Zelandiji. V Nemčiji pa so se cene znižale v manjši meri. V splošnem se opaža, da so se cene kmetijskih proizvodov znižale posebno v državah, ki so odvisne od izvoza. Deloma je to v zvezi tudi s tem, da so rastlinski proizvodi bolj padli kakor cene za živino in proizvode. Posledica vsega tega je občutno zmanjšanje kupne moči kmetijstva in zavod ceni, da je znašala čista zguba kupne moči vsega kmetijstva na celem svetu nekaj čez 10 milijard mark (marka 13,50 Din).

d Francoske bojne ladje pridejo 10. junija v Split. Priplule bodo tri križarke. V Splitu ostanejo tri dni, nato obiščejo Kotor. Vsaka križarka ima 150 do 200 mož posadke.

d Francozi so nam posodili dve milijardi in 300 milijonov dinarjev. Posojilo se bo uporabilo za ustalitev našega denarja, nekaj pa bo šlo tudi za potrebne gradnje v državi. Obrestna mera znaša 7 odstotkov, vrtni pa moramo posojilo v 40 letih.

d Ugodno pišejo o tujdnem jugoslovanskem posojilu praški in francoski časopisi.

d Izredna zanimivost preteklega tedna je bil sestanek Nj. Vel. kralja Aleksandra z romunskim kraljem Karlom II. Vladarja sta se dočakala v pristanišču Drenkova na Dunavu. Po poročilih je imelo svidenje rodbinski značaj.

d Pri zaprtih vratih so zborovali oni dan v Romuniji zunanji ministri male antante. Poročajo, da je vladala v vseh vprašanih popolna soglasnost. V Parizu so, kot piše časopisje, z omenjenim sestankom in njegovimi uspehi zadovoljni.

d Podružnica jugoslovanske-madjarske trgovske zbornice v Budimpešti bo osnovana prihodnji mesec v Belgradu.

d Nemškega premoga je dobila Jugoslavija v prvih treh letošnjih mesecih 15 tisoč ton.

d Splitska delavska zbornica zahteva posredovanje vlade v prid mornarjev na jugoslovanskih trgovskih parobrodih. Mornarji niso namreč bogznakaj plačani.

d Avtomatično telefonsko centralo bo dobilo v tekočem letu tudi Sarajevo. Centrala bo imela okoli 3000 števil.

d Da bi povsod tako postopali! V Stari Kaniži je te dni policija napravila zanimiv obisk v vseh hišah, kjer so imeli zaprte domače ptice pevke. Po zakonu o varstvu ptic se domačih ptic pevk ne sme imeti zaprtih doma. Policija je našla okrog 30 takih ptic in jih je takoj spustila na prosto. Proti onim pa, pri katerih so jih našli, bodo seveda uvedli policijsko kazensko postopanje. d 2469 oseb je umrlo na jetiki v okraju Djakovci v zadnjih 12 letih.

d Z avtom se homo vozili tudi po stopnicah. Zagreb je doživel pretekli teden veliko zanimivost. Po Jelačićevem trgu je privozil avtomobil, ki je imel zadaj namesto dveh koles kar štiri. Avto je meni nič tebi nič zavozil na stopnice, ki vodijo na Dolec. Z lahkoto je dospel na vrh stopnišča in s prav tako lahkoto zavozil zopet nazaj po stopnicah. Še bolj čudno pa je bilo

Naša konfekcija oblačí najbolíše!

to, da je avto nazaj grede sredi stopnišča obstal in po kratkem presledku zopet nadaljeval vožnjo.

d Neurje na jugu. Te dni je divjalo v okolici Ristovca v Srbiji strašno neurje, ki je v petih občinah povzročilo strašno škodo. Utrgal se je oblak, kar je povzročilo, da so hipoma narastle vse reke v okolici in preplavile vsa polja v obsegu kakih 2000 hektarjev. Temu se je še pridružil strašen orkan, ki je odnašal strehe. Voda je začela vdirati v hiše in prebivalstva se je polastila silna panika. Nato pa je voda zopet izginila, nakar so mogli šele pregledati strašno škodo. V vseh petih občinah, ki jih je zadela ta nevarna katastrofa, je nad 50 hiš popolnoma porušenih. V vasi Lepčinjci, kjer je voda najbolj divjala, sta izginila neki mož in neka ženska. Škodo cenijo na več milijonov dinarjev.

d 11 hiš in 30 gospodarskih poslopij je upepelil ogenj v vasi Oštrice pri Novem Marofu.

d Hiša z vsemi gospodarskimi poslopji je pogorela posestniku Jemcu Janezu iz Katarija pri Moravčah. Ogenj je bil najbrž podtaknjen.

d Požar je izbruhnil v noči na 5. maj v delavnici in skladišču zvonarne in livarne v Št. Vidu nad Ljubljano. Škode je okrog 400.000 Din.

d Mlin je uničil požar posestniku Ivanu Oranjeku iz Črnove, občina Št. Janž pri Dobrni.

d Popolnoma je pogorela žaga posestniku g. Potočniku pri Novi cerkvi.

d V Ljubljani je umrl posar g. Ivan Kregar. Pokojni se je uveljavil v raznih samoupravnih gospodarskih in stanovskih organizacijah in je bil odličen pristaš in političen sodelavec pri bivši Slovenski ljudski stranki. G. Ivanu Kregarju bodi Bog obilen plačnik. Preostalim naše sožalje!

dV Kranju je umrl tamošnji lekarnar g. Franc Šavnik. Večna luč!

d Umrl, ker se je napil žganja. V Srebobranu pri Novem Sadu je 20 letni Š. Sijačič v enem samem dušku izpil pol litra žganja in se takoj nato zgrudil nezavesten na tla. Kmalu zatem je umrl. Zdravniki so ugotovili zastrupljenje z alkoholom.

d Vlak je do smrti povozil 75 letnega starčka Franca Simoniča, obeta župana Simoniča Ignacija v občini Cirkovca na bivšem Štajerskem.

d V Krškem je umrla soproga tamošnjega g. notarja gospa Irma Završnik. Bog ji daj večni mir!

d Naenkrat je udarila vanjo strela. V vasi Mrakovcu pri Varaždinu je te dni besnela silna nevihta, katere žrtev je postala 19 letna Marica Hedžet, ki je ob času, ko je zadivjala nevihta, delala na polju. Naenkrat je udarila vanjo strela in jo usmrtila.

d Kar na lepem je udarila vanj strela. Te dni je nad vsem Medmurjem divjala silna nevihta, ki je med drugim povzročila tudi dve človeški žrtvi. Na polju pri vasi

OBLEKE, PI AŠČI ZA DAME, POVRŠNIKI IN OBLEKE ZA GOSPCDE, V KAKO, VGSTI, IZVRŠTIVI IN CENI NEDOSEGLJIVA!

Drago Gorup & Co.
Ljubljana, Miklošičeva 16, I. nadstr.

Zabniku je delal kmet Karel Nagy. Med delom ga je zatekla nevihta. Ker je bil na planem, se ni mogel nikamor skriti, kjer bi bil varen pred strelo. Med tem, ko je začel bežati, je kar na lepem udarila vanj strela in ga ubila. Strela je ubila tudi konje, ki so bili vpreženi v plug. Istočasno se je enaka nezgoda pripetila tudi v Belci pri Čakovcu, kjer je strela ubila neko žensko, ki je delala na polju.

d V Križki gori pri Žužemberku je bila umorjena od neznane osebe 78 let stara ženica Marija Boker. Ročar ji je pobral denar. Dokler ne bo vsak ropar dobil vrv za vrat — ne bo bolje.

d Voz železniških tramov se je provrnil na 45 letnega dninarja Valentina Robleka v Kresnicah. Poškodbe so zelo resne.

d Ko je melet za šalo kamne. Resna nezgoda se je pripetila oni dan g. župniku Adolfu Knollu z Vranje peči pri Kamniku. G. župnik je stopil na domači prag v trnutku, ko je neki otrok metal za šalo kamne. Kamen je po nesreči priletel g. župniku v desno oko in ga hudo poškodoval. Je nevarnost, da izgubi g. župnik oko.

d Zdaj se se pa še nad birte spravili. Stara stvar je, da gospoda, kadar je pijana, ni nič boljše, kakor pijani hlapci. Štirje različni gospodje so na primer te dni pretepli nekega gostilničarja v Ljubljani samo zato, ker jim ni hotel dati vina po policijski uri. Eden od teh je udaril gostilničarja s sčklenico po glavi tako, da mu je povzročil občutno rano na temenu. — Drug podoben slučaj se je zgodil neki večer v drugi ljubljanski gostilni, kjer je neki hlapec zaradi malenkostnih besedi zagnal gostilničarjevi hčerki vrček v glavo in jo ranil.

d »Mo pijmo ga vsi, saj nima kostile« Na neki Tisi v bližini Sente se je pripetila težka nesreča, pri kateri so izgubili življenje trije kmečki fantje. Bili so štirje, ki so se zvečer precej opili in nato stopili v čoln, da bi se prepeljali čez Tiso. Takoj pa, ko so sedli v čoln, so se začeli med seboj prepirati. Pri tem seveda ni bilo miru in so čoln toliko časa gurali sem in tja, da se je prevrnil. Vsi štirje so padli v vodo. Sicer so se streznili, toda plavati ni znal nihče od njih. Trije so po kratki borbi z valovi utonili, četrti pa se je po golem naključju rešil na breg in šel takoj obvestiti pristojne oblasti. Takoj so se podali na Tiso reševalci, vendar trupel utopljenecv niso mogli dobiti.

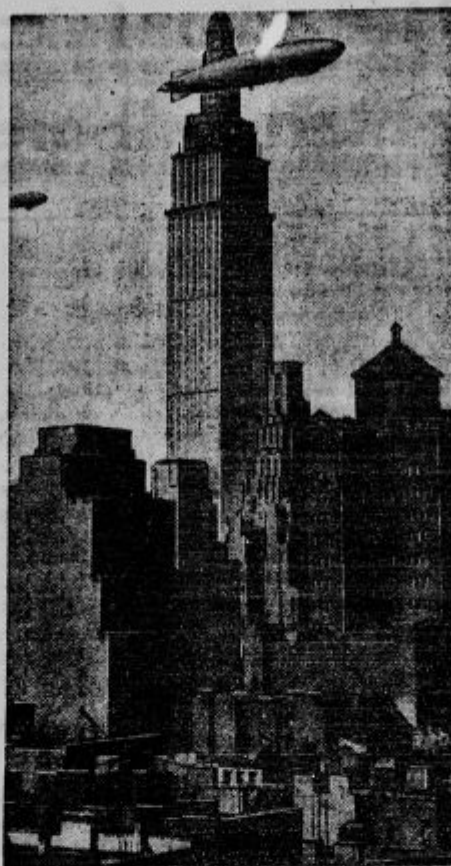
d Šlabiči »moderne« dobe. V Belgradu je izvršila samoumor neka učenka osmega razreda nemške gimnazije. Vrgla se je pod

POZIV DEDIČEM!

Iščemo Nikolaja Losič (ali »Lasič«) v avrijo izplačila zapuščine po njegovem bratu Matiji Losič (ali »Matevžu Lasiču«), ki je bil rojen v vasi Brinje dne 1. januarja 1876 in ki je umrl v Ameriki 25. maja 1922. Njegovi roditelji so bili Matija in Margareta Losič (ali »Lasič«). — Prizadeti dedič ali pa njegovi najbližji sorodniki se pozivajo, da javljo svoji naslov Zadrudni banki v Ljubljani, Miklošičeva c. 19

Po konferenci Male antante. Od leve na desno: minister Ghika (Romunija), minister dr. Beneš (Češkoslovaška) in naš zunanji minister dr. Marinković.

Najvišji nebotičnik na svetu — Empire-State Building v New Yorku — so te dni blagoslovili. Poslopje ima 86 nadstropj, je 415 m visoko in nudi delovne prostore za 25.000 ljudi.

Novi sovjetski komisar za justico. Glavni sovjetski državni pravdnik Krylenko, javni tožitelj v večini političnih procesov v Rusiji, je bil pred kratkim imenovan za ljudskega komisarja za pravosodje.

Nova vladna kriza na Poljskem. Iz poljskega glavnega mesta Varšave poročajo, da je ministrski predsednik Slawek (na sliki) podal demisijo.

Glen Kidston, smrtno ponesrečen slavní angleški letalec. Te dni se je ob priliki letalske nesreče v Natalu v Južni Afriki smrtno ponesrečil angleški letalski milijonar Glen Kidston, ki je pred kratkim postavil na progi London—Kapsko mesto nov rekord. Rabil je 6 dni in pol.

V vsako hišo Domoljuba!

Knez Starhemberg je odstopil od vodstva avstrijskega Heimwehra.

Največji prečni most na svetu. V rudniku Golpa, ki je last podjetja »Elektro-Werke A.-G.«, so te dni prvič stavili v pogon 400 metrov dolg prečni most, ki je največji te vrste na svetu. Služil bo za odstranjevanje peska, ki leži nad rjavim premogom.

potniški vlak. Vzrok samoumora je neaspeh v šoli. Svojim staršem je pustila na mizi pismo, v katerem se poslavlja od njih.

d 14 komunistov je bilo obsojenih dne 4. maja pred ljubljanskim sodiščem po zakonu o zaščiti države od 7 dni do 14 mesecev. Obtoženci so širili komunistične letake in so svojo kazen že odsedeli razen dveh.

d Po zakonu o zaščiti države se vrši v Belgradu obravnava proti Hermanu, Tilmanu in še drugim. Obtoženi so med drugim, da so vtihotali iz sosednje Madjarske razstrelivo v namenom, da porušijo pri nas razne državne naprave in tako povzročijo v državi zmedo.

d V Zagrebu se je pričela sodna razprava proti Marku Hraniloviču in 22 tovarišem, ki so obtoženi umora časnikarja Tonija Šlegla. Večino preganja drž. pravdnštvo po zakonu o zaščiti države. Obtožence branijo razni odvetniki, med njimi voditelj bivše radičevske stranke dr. Vlado Maček.

d Za 14.250 Din blaga in drugih vrednostnih predmetov je bilo ukradenih iz stavanja zobozdravnika dr. Sadnika v Celju. Tatice in njenega pomočnika so v Gradcu že aretirali.

— Nosečim ženam in mladim materam pripomore naravna »Franz-Josef«-grenica do trejnega delovanja želodca in črev. Glavni zastopniki novodobnega ženskega zdravilstva so preizkusili »Franz-Josef«-vodo v premnogih slučajih kot brezizjemno naglo, zanesljivo in brez bolečin učinkujoče sredstvo. »Franz-Josef«-grenica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Priveditve Sadijarskega in vrtnarskega društva

Letošnji občni zbor SVD je bil 3. maja v Mariboru. Z njim je bil združen sadijarski kongres in shod drevesničarjev. Vse priveditve, ki so trajale tri dni, so se sijajno obnesle. Obiskane so bile zelo dobro in za vse predmete, ki so se obravnavali, je bilo med udeleženci živahno zanimanje.

Shoda drevesničarjev (2. maja) so se udeležili vsi drevesničarji dravske banovine, pa tudi precej drugih interesentov. Najvažnejša točka dnevnega reda je bila določitev sort, ki so za mrzot tako neobčutljive, da se lahko cepijo pri tleh. Kot izraziti deblotvorci za serte, ki jih je treba požahntjevati v krono, sta bili določeni za jablane: Harbertova reneta in carjevič, za bruske pa Hardyjeva maslenka. — Tudi glede cen za sadno drevje, glede enotnega postopanja pri prodaji itd. so bili sprejeti važni sklepi. Po shodu je bil ogled drevesnice bratov Dolinškov v Kamnici pri Mariboru, kjer je g. Iv. Dolinšek pokazal nov stroj za zapokavanje sadnega drevja, solidno delo domačega mojstra. Videli smo tudi, kako deluje nov stroj (traktor) za obdelovanje drevesnice in za razna druga poljska dela.

Drugi dan (3. maja) je bil občni zbor SVD, ki se ga je udeležilo čez 200 članov in delegatov podružnic iz vse banovine. Na tem občnem zboru je bilo soglasno odklonjeno združenje društvenega glasila »Sadijarska in vrtnarja« s »Kmetovalcem«, ker »Kmetovalec« ne more nuditi tega, kar nudi

posebno strokovno glasilo in ker je obstoj in delovanje društva v najtesnejši zvezi z njegovim glasilom. Popoldne so udeleženci pod vodstvom ravnatelja g. Priola ogledali vinarsko in sadijarsko šolo in njene vzorne nasade.

Dne 4. maja je bil sadijarski kongres, ki se ga je udeležilo blizu sto sadijarskih interesentov. Obravnavali sta se posebno dve važni zadevi in sicer: ravnatelj g. Josip Priol je z njemu lastno temeljitostjo obdelal vprašanje sadne kupčije. Ravnatelj mariborske sadne zadruge g. Fr. Rudl pa je podal važna praktična navodila za sodelovanje sadijarskih organizacij s sadijarskimi zadrugami. Veleznimiv je bil tudi obširen statistični material o izvozu našega sadja. — Drugi poročevalec g. ing. Josip Skubic, referent za sadijarstvo pri banski upravi v Ljubljani, je izbrpno obdelal vprašanje zatiranja sadnih škodljivcev, sredstva in vprašanje obveznega zatiranja. Končno je g. Dolinšek prebral predloge drevesničarskega odseka, ki so bili sprejeti na shodu drevesničarjev. Popoldne je bil skupen izlet v Št. Ilj ob avstrijski meji, kjer so si izletniki (50) ogledali obširne sadovnjake ondotnih posestnikov. Izlet se je izvršil ob najkrasnejšem spomladnem vremenu v vsestransko zadovoljnost. Zasluga, da se je tudi ta sklepna prireditev tako sijajno obnesla, gre predvsem ravnatelju g. J. Priolu, ki jo je pripravil, in pa vsem gg. posestnikom, ki so izletnike tako izredno gostoljubno sprejeli, vodili in gostili. Posebno se moramo zahvaliti županu g. Thalerju, šol. upravitelju g. Srdoču, g. upravitelju posestva bratov Kataliničev, g. Baumanu, g. Dimniku in g. Jurgecu, pri katerem smo se s težkim srcem poslovili od čez vse prijaznega in gostoljubnega Št. Ilja.

Radio

Vsak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Popoldanski koncert — 22.00 Čas, dnevne vesti.

Četrtek, 14. maja: 9.00 O vinogradništvu — 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.00 Versko predavanje — 10.20 Moderno knjigovodstvo za hotelirje — 11.00 Radio orkester — 12.00 Čas, plošče — 15.30 Duševna vzgoja otroka — 16.00 Koncert šramel kvarteta — 17.00 Ogrine: V Ljubljano jo dajmo (Ljudski oder) — 20.00 Prenos ljubljanske opere »Sneguročka« — 23.00 Poročila. — Petek, 15. maja: 19.00 Nove smernice v Nemčiji — 19.30 Francoščina — 20.00 Gospodinjska ura — 20.30 Prenos internacionalnega koncerta iz Zagreba. — Sobota, 16. maja: 11.45 Soliska ura: Majnik, izvaja 3. razred vadnice — 18.00 Potovanje po Jugoslaviji — 18.30 Plošče — 19.00 O Krasu — 19.30 Angleščina — 20.00 Prenos z Novega mesta. — Nedelja, 17. maja: 9.00 Pravne norme ki zadevajo našega kmeta — 10.00 Knjigovodstvo za hotelirje — 10.30 Prenos službe božje z ljudskim petjem iz Št. Vida pri Stični — 11.00 Zvonjenje — 11.10 Salonski kvintet — 12.00 Plošče — 15.30 Prenos koncerta Prosvetnega društva iz Št. Vida pri Stični — 20.00 Plošče — 20.30 Predavanje o pnevropski ligi oddajajo vse tri jugoslovanske postaje — 21.15 Samospevi Marjana Rusa — 22.00 Čas, dnevne vesti — 22.15 Prenos z Bleda. — Ponedeljek, 18. maja: 17.30 Salonski kvintet — 18.30 Italijanščina — 19.00 Poljščina — 19.30 Zdravstvena ura: O raku — 20.00 Koncert kvinteta na pihala — 21.00 Salonski kvintet. — Torek, 19. maja: 11.45 Akademija osnovnošolske mladine iz Bogojine v Premurju — 19.00 Iz življenja predpotopnih živali — 19.30 Nemščina — 20.00 Prenos iz Zagreba — 22.15 Prenos z Bleda. — Sreda, 20. maja: Opoldanski program odpade — 19.00 Literarna ura: Marijine legende — 19.30 Ruščina — 20.00 Francoška ura: Samospevi gdš. Marielle Mlekuš in klavir-solo, izvaja Marjan Lipovšek — 21.00 Salonski kvintet.

Življenje za življenje

(Roman.)

Ali je bila to zagrenjenost starega človeka, ki mu to življenje strasti in greha ni več dostopno, ali pa je hotel s takim govorjenjem tolažiti lastno vest, češ saj so drugi še slabši, kot sem jaz?

Ves čas sem molčal in mislil na to, da se vozim v isti kočiji s človekom, ki je morda morilec mojega očeta.

Očim je uganil, da mi njegova veselost ne ugaja. Nenadno je nehal govoriti.

Pripeljala sva se v zapuščen konec gozda in sva izstopila. Hotela sva hoditi malo peš.

Sla sva po zaviti stezi med golimi drevesi. Očim je hodil pred menoj v svojem površniku. Izza kozuhovine na ovratniku so se tembolj močno videli prezgodaj osiveli lasje.

Ko sem ga gledal, kako je stopal pred menoj s sklonjeno glavo v zimski pokrajini, me je kakor še nikdar, zagrabilo neskončno usmiljenje nad njegovo bedo. Ne vem, kaj je bilo vzrok temu, ali najja popoldanski razgovor, ali otožnost, v katero me je spravila njegova živahnost med potjo, ali mrtva narava krog naju.

Odkar sem ga poznal, se je prvič v meni začelo mešati sovraštvo z usmiljenjem, ko sem ga gledal, kako se je skušal ogreti na tem bledem solncu. Bil je ves zgubljen, ves truden in tako žalosten.

Ne vem, kako dolgo sva tako hodila.

Nenadno se je obrnil in mi dejal z obrazom, ki ga je žalost čisto strla: »Ne počutim se dobro. Vrtniva se!«

Ko sva spet sedela v kočiji, je začel svoje neprickavano nerazpoloženje zvrčati na bolezen.

»Ne bom več dolgo živel, sem že zadet. Toliko trpim, da bi bil že davno pustil to življenje, če bi ne bilo tvoje matere.«

In začel mi je govoriti o njej s tisto slepi ljubeznijo, ki sem jo bil že opazil na njem.

Nikdar nisem dvomil, da jo je zares ljubil. Zdal, ko je padal prvi mrak in sva se v dim vračala v mesto, sem spet poslušal njegove besede, ki so mi pričale, kako jo je ljubil.

Videl sem, da jo je bolj ljubil kot jaz.

Na koncu je pristavil, on, ki je toliko storil, da bi ločil mene in mater:

Ljubi jo vedno, zakaj kmalu jo boš sam ljubil.«

Ce je bil kriv, kot sem bil prepričan jaz, je gotovo vedel, da je postavil med sebe in mene edino ograjo in obrambo, ki si je jaz ne bom nikdar upal povedati: mater. Čutil sem, da je ta obramba močnejša kakor najhujša gotovost.

Zakaj si še naprej brskal in iskal sem se vprašal v obupu.

A bilo je že prepozno, da bi se ustavil.

XIII.

Ali sem bil bojazljivec?

Kadar mislim na to, kar bi lahko naredil s to roko, ki zdaj drži pero, si moram odgovoriti, da ne.

A kako naj si razlagam, da je po tistih tleh privozil, ko sem skušal zbuditi v očimu slabo vest, ko sem mu v njegovi pisarni govoril o zločinah, ki jih je izvršilo več ljudi in o nevarnosti, ki iz tega sledi, ko sem mu ob njegovi bolniški postelji dejal: »ne, gospod Masol vas ni pozabil« in slednjič, ko sem mu v svojem lastnem stanovanju dal v roko obtožujoča pisma, kako je po teh prizorih moglo slediti toliko praznih dni, ko nisem prav ničesar naredil?

Očital sem si, da nisem cele mesece znal najti nič novega, kar bi me končno vendarle moglo pripeljati do jasnosti in do resnice.

Ampak, ali je bila to moja krivda?

Od trenutka, ko je očim imel v sebi dovolj moči, da ni podlegel prvemu, najbolj nevarnemu in najmanj pričakovanemu napadu, mi ni preostajalo drugega, kot da čakam in preiskujem najmanjše podatke, ki bi jih mogel le slučajno dobiti.

Vrnil sem se spet na svoj stari način raziskavanja: ker nisem mogel dobiti zunanjih dokazov, sem hotel uganiti notranje, duševne. Zato sem mnogo časa prebil na materinem in očimovem domu.

To zaupno življenje, ki ni bilo iskreno, bi moralo biti zame in za očima neznosno poniževalno.

Kako me je le on mogel trpeti v svoji bližini, če je vedel, česa ga sumim. In kako sem jaz mogel prenašati njega, ki sem ga dolžil tako strašnih stvari.

Kakor kača me je grizlo v srcu, kadar sem

PO DOMOVINI

Iz Amerike
(Rock Springs)

ga videl, kako sedi v vsem tem razkošju ob strani ljubljene žene in dejal sem sam pri sebi:

»Če je ta človek vendar morilec, zahrbtn, bojazljiv, prostaški morilec?»

Predstavljal sem si ga takega, kot bi zaslužil, da je: bledega, z zvezanimi rokami, ki v jutranjem mraku stopa na morilni oder, v strašnem duševnem boju mu izstopajo oči, in pred njim se blesti rezilo sekire...

Namesto tega pa sem čul besede: »Ali te boli, dragi? Jakob, zakaj si naročil voz?... Odeni se. Kam greva v četrtek na kosito?»

To je bil sladki materin glas, ki me je spravljalo v obup.

Moje sumnje so rastle do blaznosti in te so bile vzrok, da sem ga vedno hotel držati pod nadzorom svojih oči, da bi mu moja navzočnost prizadevala čim hujše muke. A on je vse to zadovoljno prenašal, da sem se nehote moral čuditi.

Danes, ko mi je jasno, kakšen delež je on imel pri umoru, razumem, da sem imel do njega močno privlačno silo, ki ga je vlekla k meni, čeprav mi je prizadevala bolečine. Jaz sem bil zanj živa podoba umorjenega, ki ga je preganjala, ki se je je bal, a vendar ni mogel živeti brez nje. Ni mogel misliti na drugo kot nanj. Najino sovraštvo naju je zbliževalo in vlekle drugega k drugemu kakor ljubezn. Njegova prisotnost je pomenila v meni viharje, ki so me napadali, kadar nisem bil pri njem.

Videl sem sam sebe, kako skočim za vrat s krikom: »Morilec! in ga z mučenjem hočem prisiliti do priznanja. Kako potem naročam gospodu Massolu, naj začne znova s preiskavo na moje stroške, in kako prihaja gospod Massol na oči-mo-vo starovanje s podatki, ki sem mu jih dal jaz. Zdelo se mi je, da že držim očena in da ga bom zavlekel v kako zapuščeno hišo v predmestju ter ga tam držal zaprtega, dokler ne prizna zločina.

Duh se mi je izgubljal v ten zmedenih mislih, ki jih je zavest, da ne morem nič storiti, še bolj požigala.

Tudi on je moral preživljati take ure, kadar mene ni bilo pri njem, moral je kovati slo in sto načrtov in jih spet zametati. Izpraševal se je najbrž: »Kaj ve ta človek o meni? Odgovor je bil vse dolge ure isti in enako dvomljiv: »Vse ve, nič ne ve! — Kaj namerava?... Iz tega je spet moral sklepati, da bom naredil vse, kar bo v moji moči ali da ne bom naredil nič. Ta negotovost ga je mučila z isto silo kot mene.

Dokler sva bila skupaj, je resničnost bila močnejša od raznih strahov. Sedela sva in se gledala obraz v obraz ter se opazovala kakor divje zveri, ki se hočeta napasti. Vsak je dobro vedel, kaj ve drugi o njem. On ni mogel meni popolnoma pokazati svojega nezaupanja ne jaz njemu svojih sumenj. Ugotovila sva, da nisva niti za las napredovala od najinega prvega pogovora takrat, ko sem se jaz vrnil iz Kompenja.

Tiste mesece sem bil obojen na to prazno, brezupno opazovanje njegovega značaja, pazil sem na vse malenkostne podrobnosti in slučajne znake, ki bi mi mogli kazati pravo pot, pa nisem prišel naprej.

Večkrat sva jahala v gozd skupaj, kar je bilo čisto nasprotno najinim prejšnjim navadam. On je prišel pome ne da bi se bila kaj domnila. Teman nagon naju je vlekel skupaj, da nisva mogla biti drug brez drugega.

Ko sva jahala in govorila razne brezpomembne reči, sem ga opazoval in videl, da je konja mučil in ravnal z njim tako trdo in brezsrčno, da sem se na vsakem sprehodu bal, da ga bo žival vrgla raz sebe, čeprav je bil izboren jezdec.

Tako kot je delal s konjem, je delal tudi z življenjem in mučil in upogibal vse ljudi okrog sebe po svoji volji. Bil je brezobziren in prepirljiv, da bi človek mislil, da njegova usta ne poznajo besede »prostite«. Nazunaj je bil res olikan, umerjen in te dva lastnosti sta mu prinesli ugled in vplivno mesto v pariški družbi. A pod to zunanjo obleko se je skrivala kruta moč in brezobzirna volja in njegovo junaštvo v vojski l. 1870 ni bilo nič drugega, kot samo izbruh te prirojene divjosti in lastnosti.

Drugič se mi je zdelo, da so ti izbruh krutosti in izraz obupa, v katerem je živel pod krinko zadovoljnosti in srečnega življenja. A odkod je izvirala ta obupa? Ali je bil samo posledica njegovega uničenega zdravja, telesnega zdravja.

(Dalje prihodnji.)

Bolj redki so dopisi iz naših zapadnih gora. Kakor da bi se zavedali ogromne razdalje in se ne upali poročati veselih ali žalostnih novic domovini. Dosti jih je; ene vesele, druge bolj žalostne. Lepo vreme smo imeli tukaj preteklo zimo; tudi dosti lepih obljub so nam napisali glede izboljšanja delavskega položaja, vse dobro pa je zginito s papirjem vred v — koš. Upamo pa še vedno na dobre čase, saj na upanju sloni ta revni svet.

V četrtek 9. aprila je umrla tukaj ga. Franca Jereb, mati petero nedoraslih otrok, kojih najstarejši je star 10 let, najmlajši pa 8 mesecev in 13 dni. Pokojna je povila enkrat fante dvočke, vsega je rodila sedem otrok, same fante. Ob svoji smrti je bila stara 45 let. Pokojnica je bila doma iz St. Jošta nad Vrhniko, njeno deklino ime je bilo F. Osredkar p. d. Krvinetova. Pobralla jo je pljučnica v petih dneh. Bila je vzorna krščanska žena, najboljša soproga in premila mamica svojim otrokom. Kakor je pokojna lepo živela, tako je tudi lepo umrla, do zadnje minute je bila pri zavesti, v pogovoru z dragimi. Pogreba se je udeležilo poleg Slovenskih ženskih društev sv. Ané in sv. Srca Marije, mnogoo drugih, tudi tujih narodnosti. — Pokoj njeni duši!

Društvena dvorana (na Dovjem.)

Za pravilno presojevanje sedanjega položaja v zgornji zadevi ugotavljamo: 1. Med župnikom Aljažem in lastnikom dvorane je bila sklenjena rabokupna pogodba glede dvorane, ki med drugim pravi doslovno tudi tole: »Če preneha ta pogodba, sme najmojemalec iz najetega prostora na svoje stroške odstraniti razen premičnin vse, kar se da odstraniti brez škode, zlasti pa oder, kulise, peči.« Po besedilu pogodbe je imel torej župnik Aljaž pravico odstraniti iz dvorane vse premičnine, dalje vse, kar se da odstraniti brez škode za zgradbo, zlasti oder, kulise in peči; bil je torej z drugo besedo lastnik inventarja v dvorani, s katerim je smel poljubno razpolagati. — 2. Župnik Aljaž je izročil svojemu nasledniku, to je meni, lastnoročno napisano in podpisano potrdilo, da je ves inventar v dvorani last naslednikova z izrečnim destavkom, da z njim poljubno razpolaga, ali po dogovoru da društva v najem ali iz dvorane vzame. — 3. Prosvetno društvo me je vedno priznavalo za lastnika inventarja, zato mi je dajalo sicer malenkostno, a vendar dejansko odškodnino za uporabo. — 4. Če je lastnik dvorane kot najemodajalec sedaj dvorano prepustil drugemu najmojemalcu, je bila dolžnost obeh strank, da se prej informirata, kaj se bo dalo, oziroma vzelo v najem, »Mačka v žaklju« v 20. stoletju nihče ne kupuje. — 5. Ker je prosvetno društvo izjavilo, da ima v načrtu novo zgradbo ter me prosilo, naj mu inventar shranim za novo dvorano, sem mu drage volje ustregel — toliko lažje, ker se ni niti najemodajalec niti novi najmojemalec na mene obrnil niti z eno besedico, naj inventar v dvorani pustim. Sam to je resnica in nič drugega. Javnost pa naj si sedaj sama ustvari sodbo, ali sem smel svojo lastnino iz dvorane vzeti ali ne, kakor tudi sodbo o znanih nečednih tozadnevih izmišljotinah in ovdahob o nekakem »demoliranju« itd. — Franc Pečarič, župnik.

Gasilno društvo. (Breg pri Kranju.)

Naše gasilno društvo, ki komaj poldrugo leto obstoja, si je že nabavilo motorno brizgalno 20 k. s. Vsa čast gasilec, ki so toliko žrtvovali, da se je brizgalna tako v kratkem času nabavila. Treba bo seveda še mnogo prispevkov. — V nedeljo, 17. maja priredi društvo vrtno veselico z bogatim sporedom. V slučaju slabega vremena se vrši na binškoštni ponedeljek. — V cerkvi na Bregu so vsako nedeljo v maju šmarnice ob štirih popoldne. V nedeljo, 17. maja se pa vršijo ob treh popoldne.

Naši fantje. (Škofja Loka.)

Fantovska Marijina kongregacija je začela z agilnim delom. Kongregacija šteje nad sto članov. Ustanovila sta se dva odseka: tiskovni in »pritrkovalni« odsek. Veliko nalogo, ki si jo je nadel tiskovni odsek, izvršujejo člani z vso požrtvovalnostjo. Naši fantje prodajajo »Slovenec« ob nedeljah. Uspeh je viden. Naklada nedelj-

skega »Slovenca« se je potrojila. Fantje se dobro zavedajo, kaj pomeni dober tisk, zato so se organizirali v ta odsek, da pomorejo do besede tudi dobremu tisku. Drugi odsek pa ima nalogo zopet dvigniti prelepo slovensko pritrkovanje, ki se je v Škofji Loki skoro pozabilo. Novost, ki je poprej ni bilo, so tudi sestanki ob ponedeljskih zvečer, kjer fantje slišijo mnogo poučnega. Na binškoštni ponedeljek se hočemo polnoštevilno udeležiti tabora fantov in mož na Sv. Joštu, da bo svet videl, da nas ni tako malo.

Ne bo pomelaj. (Iz Savelja.)

Citatelji »Domoljuba« gotovo žive v dojamu, da smo Posavec ljudje, ki se zelo radi ložarimo. To pa ni res. Posavec smo po večini prav mirni, ljubni ter prenesemo marsikaj, kar bi drugi ne. V upravičeni borbi, ki jo vedimo proti načelniku Strojne zadruge, odnosno načelniku, smo vedno skušali doseči mirno poravnavo. To se nam je radl trme in neuvidevnosti posameznikov ni posrečilo. Načelnik je celo 8. marca l. l. rekeln: mene prislili samo sodišče, da se uklonim, drugo ne. Ob strani načelnika odnosno načelnika, delale so se posameznim članom krivice, se jih žalilo, telesno poškovalo in smešilo, nam ni preostalo druge, da smo se poslužili pravnega leka ter udarili, da si bo vsobito načelnik trajno zapomnil. Ko pa je meštstvo uvidelo, da je igra izgubljena, se je pričelo posluževati triku v svojih pripravljavnih in »dokaznih« spisih ter nam očila predjanuarski duh. Ta trik, čigar namen je popolnoma viden, se načelstvu ni in se ne bo posrečilo. V usiljen nam borbi, ki jo vodimo že preko 2 let, se poslužujemo legalnih sredstev ter nam ni cilj ne politika, ne oblast, ne koristolovstvo, ne maščevanje, ampak zgolj pravica in poštenje. Prav radi tega, ker je naša borba poštena in upravičena, povsod zmagamo. — Kje je predjanuarski duh? Ali vam naštejem vaša dela in izjave, ki res niso v skladu z duhom časa! Naš princip je: v borbi se posluževati samo resnice in poštenja. Neresnica in podtikavanje ni vredno poštenega moža; rad tega to dvoje že v načelu izključujemo. — Načelnik »Strojne zadruge« pa prosim, če ima pogum sporočiti, kdo je zadnji dokazni spis narekoval vsemu pravemu zastopniku, da ga počeno primamo. Prav radovedni smo, če je načelnik pojnal članom o dveh hudih porazih, ki jih je doživela Strojna zadruga aprila meseca. Ker tega ravno ni storil, bomo mi objasnili v eni prihodnjih števil. Je prav, da takole Posavec zvedo resnice. J. R. K.

Društvo. (Sostro.)

Prosvetno društvo nam je pripravilo v letošnji sezoni precej lepih ured v društveni dvorani. Zastnjč je bila igrana na veliko nedeljo pred našto dvorano pravilčna igra »Martin Krpan«. Igrali so rešili svoje vloge res dobro. Zeleti je, da bi igrali vršili svoje požrtvovalno delo še naprej. Pozna se že tudi, da so postali ljubljenci naše publike, kar je tudi edino prav, ker dramatika zahteva velika vztrajnega dela. Na Vnebohod bodo igrali za Finžgarjevo proslavo »Razvalino življenja«. Obenau bo tudi zaključek letošnje igralske sezone. Cenjeno občinstvo vabimo, da poseti predstavo v obilnem številu.

Novice. (Ig.)

Naša fara je dobila novega organista in cerkovnika. Prišel je iz župnije Bučka na Dolnjemskem, in njegovo ime je Karol Škerjanec. Že prvo nedeljo v maju se v cerkvi vsi občutiti, da sedi za orglami nov organist. Slišali smo na koru zopet moške glasove, katerih že od Božiča sem nismo slišali, in nam je bilo dolga po njih. Tudi je prišlo v ves cerkveni zbor nova veselje in življenje. Kot kažejo prva znamenja, je dobila izžanska fara organista, navdušenega za petje in tudi cerkovnika, vnetega za cerkev. In takega smo želeli in smo ga veselili Norena z organistu želimo na Igu veliko sreče in mnogo lepih uspehov. — Gasilno društvo je svoje tombolo priložilo na binškoštni ponedeljek. Čisti dohodek je namenjen za napravo nove motorne brizgalne. Zato bodi vsakemu tombola toplo priporočena! Tudi moramo v tej zvezi pohvalno omeniti, da se letos ne vrši običajna veselja s plesom in pijačo, ampak samo tombola! — Pre-

Pošljite naročnino!

svetno društvo je na svojem občnem zboru izvolilo dosedanjo vodstvo društva. — Ob nedeljah ne pozabite kupiti nedeljskega »Slovenca« pri g. Mavec. Dobite ga že po prvi maši ob pol osmih. Za 2 Din dobite toliko lepega branja in še slike povrh. Odkar ima prodajo »Slovenca« g. Mavec, se tudi zgodi, da ga celo zmanjka, zato naj se vsak požuri!

Novice.

(Vrhnika.)

Kmečka zveza ima na Vnebohodu ustanovni občni zbor. Predavat prideta 2 gospoda iz Ljubljane. Kakor nam je znano, se delajo priprave za ustanovitev živinorejske zadruge, ki je v naših krajih zelo potrebna. Florijanovo nedeljo so proslavili gasilci s svečano sv. mašo. V sprevedu v cerkev je bilo nad 100 gasilcev z društveno zastavo iz Stare Vrhlike. Igrala je vrhliška godba. Otvoritveno prireditev, pri kateri je igrala priljubljena vrhliška godba, je priredila društvena mati v romantičnem Molilniku preteklo nedeljo.

Smrt vzorne krščanske matere!

(Izlake.)

Tako izredno velikega in lepega pogreba judje pri nas ne pominijo, kakor je bil v četrtek 7. t. m., ko so nesli k večjemu počitku gospo Frančiško Werbole, soprogo tukajšnjega trgovca. Iz vseh sosednjih in tudi oddaljenih župnij so ljudje prišli na pogreb. Po daljši bolezni so jo odpeljali v ljubljansko bolnišnico, iz katere so jo pa mrtvo prepeljali domov 5. t. m. Bila je zares zgledna krščanska mati, odbojna tukajšnje Mar. družbe za žene, ponižna, marljiva, blaga. Trije nedolžni otroci so jo sprejeli v večnosti, osem jih pa obkrojuje premaj grob nepozabne mamicke, ki jih je zapustila komaj 48 let stara. Bog ji bodi velikodušni plačnik. Težko preizkušeni družini naše iskreno sočutje.

Posojilnica.

(Skocijan pri Turjaku.)

19. marca je imela Hranilnica in posojilnica svoj prvi uradni dan. — Ze prvi dan je ljudstvo pokazalo, da dobro pojmuje pomen svojega denarnega zvočala. Hranilnica in posojilnica je namreč rajfajzovka, članica Zadrugne zveze. Te vrste posojilnice so med ljudstvom, zbirajo prihranke in postržejo s kreditom pod najbolj ugodnimi pogoji. Nova posojilnica bo živela in

Zobni atelje

LAMBERT BRUCKNER, BLED

Je zaprt od 18. do 31. maja.

delovala za ljudstvo in zato tudi pričakuje, da ljudstvo vanjo vlaga svoje prihranke. Nekaterim ta koristna naprava ne gre v račun in ji skušajo z zahrbtnim obrekovanjem jemati ugled in ji spodkopavati zaupanje, pa bodo kmalu uvideli, da si bodo s tem le spodkopali svoj ugled. Treba je, da tudi v škocijanu prenehajo časi, da bi moral ubogi kmetič v potrebi iskati posojila za oduroženo obresti! — Nedavno sta L. Sever in J. Zabukovec vjela z rokami živega kragulja-velikana, ki je meril z razpetimi peruti 1,28 m. Pač slučaj, ki se ne pripeti velikokrat.

Odgovor.

(Smarje-Sap.)

Gasilna društva imajo namen ob požaru gasiti ter ljudi varovati nesreče, nimajo pa namena, prirejati veselice in plea, še prav posebno ne v sedanjih gospodarski krizi. Cerkevna oblast se pač ne da izrabljati. Gasilna društva ji niso nikdar ukazovala, ji ne ukazujejo in tudi nikdar ukazovala ne bodo. Pika.

Novice.

(St. Vid pri Stični.)

Da je v sedanjih časih dušno pastirstvo na razsežnih župnijah zelo otežkočeno, je jasno, posebno še, ko primanjkuje duhovnikov. In zato se porajajo stremljenja osnovati na teh razsežnih župnijah nove samostojne župnije ali vsaj podružnice s svojim duhovnikom. Tako hočejo tudi naši vrli Muljanci. Prišli so do sklepa, sezidati župnišče in dobiti duhovnika, ki bi oskrboval službo na Muljavi. Upanje je, da bo hiša do zime pod streho, zlasti še, če bodo tudi tisti, ki so sedaj s temi nezadovoljni, priskočili na pomoč. Pa tudi župnišče v Vel. Gabru je premajhno. Zato bodo do jeseni judi tega povečali in v ta namen že prav pridno vozijo skupaj. V soseski Dob pa hočejo postaviti svoj gusilni dom, ki mora biti do praznika sv. Petra gotov; takrat namreč bo blagoslovitev. Težko je zidati v tej gospodarski krizi, toda dobra volja premaga tudi hude ovire.

Drugo nedeljo bomo pa oddajali na radijsko našo ljudsko petje, ki je znano že tudi drugod. Pa tudi v društvenem domu bodo naši pevci pokazali, kaj znajo. Zapeli bodo več narodnih in umetnih pesmi. Nastopil bo tudi otroški zbor. Starši pridite poslušati svoje male, drugi pa, ki nimate radija v svoji hiši pa pridite poslušati pridne pevce v naš društveni dom!

Tombola.

(Krka pri Stični.)

Kjer morajo kakšno javno poslojpe novo zidati ali staro popravljati, povsod je za ljudi hudo, posebno še danes, ko kmet od nikoder ne more dobiti denar. Na Krki je zdaj sedem župnijskih poslojpi potrebnih popravila. Poleg tega so pa zdaj še stare orgle v cerkvi odpovedale svojo službo. Da bi ljudje ne občutili preveč stroškov za nove orgle, so se nekateri vneti mošnje odločili, da bodo ves denar za orgle naprosili, kolikor kdo rad da. Če se bo tombola na binkoštni ponedeljek ob pol treh dobro obneela, bo vsega denarja že skoraj sto tisoč Din. Dobitki za tombolo so vredni čez 12.000 Din. Nekaj dobitkov je za gospodarje, nekaj za gospodinje, drugi za fante, nekaj za dekleta. Kdor bi red Krčanom za orgle kaj pomagal, pa ne utegne priti na Krko, lahko za tablice po 3 Din pošlje znak v pismu na župni urad, ki mu bo pisal, katere številke tablice so zanj kupljene. In ostali Kozmijanici, farna patrona, mu ne bosta ostala dolžna!

Razne novice.

(St. Jernej na Dol.)

Prosvetno društvo v Orhovici bo gostovalo na praznik Vnebohoda v Kostanjevici. Uprizori igro v 3. delu, vzeto iz svetovne vojne z naslovom: »Za hrepenenjem po materi.« — Na Gradišču bo te dni drž. higijenski zavod v Ljubljani nadaljeval z asanacijo. — Zadnje tedne je zopet več živine poginilo, zlasti konj. Težka izguba, ki se ne bo v tej krizi lahko prenesla. — Vina imajo nekateri še veliko na prodaj, pa ni kucev. — Seznan za »kuluk« je napravljen, kako se bo pa izvajal in kakšne bodo potem ceste, bomo mogli pa šele v bodočnosti poročati. — Zeganje pri sv. Miklavžu na Gorjancih bo v nedeljo, dne 14. junija. Sedaj se je ključar namreč zavzel, da bo s pomočjo nabranih darov izvršil nekatera popravila, ki

10

RAZNO

Koroška. Prejšnje čase, ko so še koroške žene kadile iz vivčkov, se je neki gospodinjci pripetilo tole: Ko je devala močnik v skledo, ji je iz ust padel vivček v vrlo jed. Žena je prinesla led na mizo in rekla družini: »Nesreča se mi je prigodila. Vivček mi je padel v močnik. Pazite malo, da mi ga kdo ne zamenja s hrkljem in požre.«

Čudne besede. Beseda gas ne vemo, odkod pride. Gas je menda najstarejša znanstvena beseda. Skoval jo je holandski fizik Van Helmount iz frške besede »chaos« (kaos), kar pomeni mešanica. V plinu ali gasu je tudi mešanica številnih atomov (najmanjših delcev). — Vsi rabimo besedo k a b e l za podmorski brzojav. Izraz pride iz francoskega »cable«. Francoz pa si je besedo izposodil od latinske cap-sulum, ki pomeni ovoj, pokrivalo. Brzojavna podmorska žica je pa res ovita v razne tvarine, da to jedka morska voda ne razje. — Šahisti napovedujejo svoje zmage z be-

Mina Boštjanova

Roman.

Nemško spisal Paul Keller, prevela Marija Kmetova

V.

Boštjanova Mina je sklenila, da bo sama prevzela vso skrb in težo za družino. Mati je bila že stara, stara dosti več, kot so štela njena leta. Dolga leta vdovstva, veliko dela in skrbi, malo počitka in skoraj nič veselja — to podvoji in potroji leta ženske, ki mora kaj takega vzeti nase. Jože se ni nikoli vmešaval v družinske zadeve in se je brugal le za gospodarstvo.

Tako je prešla vsa skrb za družino v Minine roke. Spet je imela Mina resen razgovor z materjo. Povabila je tudi Jožeta na posvèt, Spet je dejala Mina:

»Resne stvari se godijo krog nas, tako ne gre več dalje, tako Lojze ne bo več delal. To se mora predrugčiti!«

Jože je povesil glavo in je molčal.

Mati je tožila:

»Saj sem Lojzeta že tolikrat prosila — pa on me ne sluša — kaj pa naj počnem? Nimam moči nad njim. Mlad in močan je, jaz pa sem stara in slaba.«

Mina je rekla:

»Zatorej ga mora vladati kdo drugi!«

»Le kdo?«

»Jaz! A za to moram imeti pooblastilo. In to pooblastilo mi morate dati Vi, mati!«

Jože je vstal. Razburjen je bil, njegove oči so se nekam zastrmele in dejal je:

»To so družinske zadeve — jaz bom —«

»Ne, Jože, prcsim te, ostani; naš najboljši prijatelj si, tvojega sveta smo potrebni.«

Kakšno pooblastilo pa?« je vprašala mati.

»Pooblastilo, da morem v Vašem imenu razpoglagati z vso premičnino in nepremičnino. Če bom imela to pooblastilo, bom imela tudi oblast nad Lojzetom. Potem ga bom držala in ugnala. Ali je res, Jože?«

To je stvar gospodinje.«

Ali se sme tako nadaljevati, Jože?«

Nel«

»Torej! Če ti ni ta moj predlog všeč, pa nam svetuj kaj boljšega!«

Jože je molče skomizgnil z rameni.

»Ali meniš, Jože, da bi mogla tako pooblastilo zlorabljeti in zase več vzeti, kot mi pritiče?«

»Ti bi zase še manj vzela ko za druge.«

»Torej! Zakaj pa ne soglašajš z mojim predlogom?«

»Ker me nič ne briga« je mrko dejal Jože; »to je stvar gospodinje.« In je odšel.

Mati je strmela predse. »Lojze je najstarejši! Kaj bo rekel, če bom vse tebi prepisala?«

»Vseeno je, kaj bo rekel. On nima besede. Poglavitno je, da je v hiši red.«

»Ne morem. In tudi nočem!« je dejala mati.

»No, potem pa bodi, kakor Bog hoče! A tedaj pustite, mati, da grem mirno iz hiše. Saj sto tudi tedaj živeli brez mene, ko sem bila v šoli. Si bom že kaj poiskala zunaj v svetu.«

»Stran pojdeš!« je začela mati.

»Da,« je mrko odvrnila Mina. »Ne morem križem rok gledati, kako Lojze sramoti in ugonablja naš dom.«

★

bodo do tega časa izvršena, pa tudi kip svete Jere, ki je že 150 let v posesti g. Ambrožiča, posestnika iz Žerjavina, oz. njegovih prednikov, upamo da bo do tega časa prenovljen, da bi ga ob tej priliki slovesno prenesli k sv. Miklavžu.

Novice. (Smarjeta.)

Utonil je 5. t. m. pri Robkovem ulinu v Radulji 17 mesecev star domači fantek. Starši so šli na delo, otroka pa pustili brez nadzorstva. Toliko bolj je ta nesreča in brezskrbnost žalostna, ker je v aprilu l. 1927 od iste družine že utonila 3-letna hčerka. — Pred kratkim se je vršila konkurenčna obravnava za novo pokopališče. Če kje, je gotovo v Smarjeti potrebna nova njiva božja, ker staro ne zadostuje potrebam in kazi lice nove cerkve in vasi. Pripravljani odbor je mnenja, da bodo delali pokopališče v lastni režiji, kot je bilo slučaj tudi pri zidavi cerkve.

Gasilec. (Korjaj pri Krki.)

Malo se oglašamo z našega bratja. Njamo pa zupeni in usadnjaški. Imamo novo sobo, novo cerkev in brosnate zvonove. Pa tudi nesreče nas obiskujejo. Koliko škoda nam je že napravil ogenj! Tudi je porušil hišo, ki so jo po krki, pogoreli. Zato smo ustanovili pred par leti gasilno društvo. Kupili smo motorno brigalino, na kateri imamo še precej dolga. V nedeljo 17. maja imamo blažestev ter brigalno po naslednjem sporedu: Ob 10 sv. maša, nato blagoslovitev brigaline, potem pa veselica, katere čisti dobiček je namenjen za brigalno. Važno Vas doline, da se te naše proslave udeležite, posebno vi tovariši gasilci, mis posele.

Mi se imamo hituo. (Gartarevec pri Planini.)

Naš dopis v 15. številu t. l. pod zgorajmim naslovom temelji na ležajvih informacijah osebe, ki se je skrila za tuje ime. Ugotovili smo, da se tam ni vršila plesna šola v neki bajti, ampak so bili to le prijateljski sestanki sosedov, medosojni kmečki hiši. Rodevalje popravljamo naš dopis. Če nečemu nikomur vedoma delati kaj take ali pa razdora med vašani.

Novi zvonovi. (Gruška gora.)

Na vnebohod dne 14. t. m. bo na Gruški gori župnije Sevnica velik cerkveni shod s sv. opraviloma, ter se bodo ob tej priliki tudi blagoslovili novi bronasti zvonovi. Marijini častilci so vlnudo vabljeni.

Belokranjski kotichek

Metliški srez.

Kakor smo že poročali, je zmagala zahteva po novem srezu v Metliki. Pred par dnevi je bil podpisan zakon o ustanovitvi metliškega sreza, ki bo osegal sledeče občine: Metlika, Suhor, Božakovo, Radovico, Lovkico, Črešnjevec, Podzemelj, Gradac in žumberško občino Radatoviči. Casopisno poročilo je izpustilo občino Drašiči, kar je bila najbrže telefonska napaka. Novi srez bo štel okrog 11.000 ljudi: 8000 Slovencev in do 3000 Zumberčanov.

Cigan je utonil.

17-letni Franc Hudorovac iz Francove družine, ki ima svojo zimsko rezidenco na Svržakih, je 7. maja lovil na Obrlu ribe, pri čemer je utonil. Bil je božjasten in najbrže ga je pri vodi napadla ta bolezen. Ker ni bilo nikogar poleg, da bi ga rešil, je utonil. Pri pogrebu je bilo vrsta brez konceja in kraja. Tudi zvonilo je vse po predpisih, zakaj naši cigani so kulturni in se ne dajo nazaj.

Ogenj.

Pogorela je dne 7. maja na Vivodini zidanka Franca Nemanjič iz Božakova št. 14. Ogenj je bil posledica tega, je pogorelo vso. K sreči ima posestnik vino doma, ker v zidanici ga v tisti gori zaradi dobrih prijateljev ni varno puščati, škoda je obširna.

Adlešiči.

Letos se je pa smrti preblizu nas naselila. Dočim jih je ugrabila v letu 1929-30, v letu 1930-31 imamo leos že 17 orficev. Zadnjega smo pokopali dne 4. maja 26-letnega Ivana Požek, posestnika s Sel, četa dveh malih otrok. Lep pogreb je pričal, da je bil pokojni prijubljen. Pogreba so se udeležili člani načestva in nadzorstva tuk, posojilnice in hranilnice, ker je bil tudi on delavni član načestva. Prelina so polo-

žili rakev v grob, se je žalujoča žena naslonila na rakev, kol bi hotela vzeti še enkrat slovo. Tedaj se pa oglasi štiri leta stari sinok: »Mami, ca pojdi nazaj, če ne bodo še tebe zakopali.« Počiva v miru!

Pravni nasveti

Ograja ob cesti. K. A. Lj. Vprašate, če ste dolžni delati in vzdrževati ograjo ob cesti, da se s tem obvarujete škode na svojem svetu, ki bi jo delala tuja živina, ki jo po tisti cesti vodijo na pašo. — Nikakor niste vi dolžni v navedeno sveto delati ograje. Dolžnost lastnikov živine je, da pazi, da živina po tujem svetu ne dela škode. Če pa vam napravi tuja živina kakšno škodo, morate od lastnika iste zahtevati odškodnino.

Ali je davek pravilno odmerjen? Lj. F. S. Na vaše vprašanje vam ne moremo dati točnega odgovora, ker nam ni na razpolago davčna osnova, na podlagi katere se vam je davek določil. Tudi ne moremo reči, če je zadnji plačilni nalog utemeljen, ker ne vemo, koliko ste že plačali, koliko zamudne obresti i. t. d. Pojdite na davčno upravo in prosite naj vam točno razložo, koliko imate še plačati in na kakšni podlagi.

Ce nisem potrjen za vojaka. F. M. L. Bili ste dvakrat na naboru, a obakrat spoznani za nesposobnega. Radi pa čim prej odslužili vojake. Kaj storiti? — Če vas naborna komisija ne spozna za sposobnega, ne morete siliti v vojaško službo. Če pač zopet treba čakati na naslednji nabor. Kakšno prošnja, da bi vas potrdili, je brez pomena, ker nesposobnih ljudi ne jemljejo k vojakom.

Valorizacije predvojnih dotev in S. F. — V letu 1915 je bilo pri zapuščinski obravnavi določeno, da ima prevzemnik posestva ostalo bratom in sestram izplačati vsakemu po 500 K ob polnletnosti in je bilo vse to vključeno na posestvo. Koliko smejo danes zahtevati četiri desetine?

Ker v naši državi ni zakona, ki bi posebi določil koliko se ima sedaj v dinarjih izplačati za predvojne in medvojne krono, velja splošno določilo, s katerim so bili vpeljani dinarji, t. j. za dinar za štiri krono, tudi za predvojne dolge. Za 500 K se sedaj plača 162,50 Din.

Zasluzek v staru v 3 letih. Janez Glavan. Kol sorodnik dejate že nad deset let na posestvu

istava one zvečer pa je mati obljubila Mini, da bo upoštevala njeno željo.

Prilagodno nedeljo, knalu pa koslu je bila zbravna družina v sobi. Ježe'n ni bilo, zaman so ga iskali vs spovsod.

Tedaj je povzela mati: Nekaj resnega moram povedati. Stara sem, ne morem več vsega obvladati. Mina naj odleže vse vodilo.

Pa derar? je zini Lože; ali dobi tudi denar ona v reke?«

Seveda, tudi ves denar; kdor bi kaj potreboval, se mora nanjo obrniti.

Fant je ves zardel. Besno je udaril na mizo in zavpil:

To pa že ne! Jaz sem najstarejši, sem dve leti starejši ko ona! Ne bom trpel, da mi bo takale gos ukazovala in mi na prste gledala!

Kaj pa mi liš napraviti, ko je pa stvar že določena? je mirno vprašala Mina.

»Vse bom razbil, pa še tebe zraven!«

Mina je bila še zmeraj mirna.

»Ne bi dolgo razbijal; spravili bi te iz hiše.«

Tedaj je postal fant zelen od sovraštva in jeze.

»Kdo— kdo bi me spravil iz hiše?«

»Jaz!«

Glason se je zasmel.

»Ti? — Ta prava se je oglašila!«

»No, če jaz ne, pa koncem vseh koncev — orožnik.«

To mu je sapa zaprlo. Nemo je buljil vanje. Mati, ki je vsa oslabela in ki ji je bilo mučno jedko pravljanje, je proseče dejala:

»Mina, nikar ne pretiravaj! Mali so zraven.«

Naj le vse to stišijo! Saj tudi doživljal slab zgljed svojega brata. Saj vedo, da je njih brat pi'ancec hito zapustila sobo, za njo je izginil Bernard. Tone

Mina se je prestrašila strovega napada bralovega, vendar se je knalu zavedala. Močno, jedrnatu deklu je kmalu obvladalo potetuškega pi'ava. Zgrabila ga je za reke, jih upoznala nazaj, da bi se mu bili skoraj zlomili člarki in prisilila ga je, da je pokleknil pred njo. Srepa je zrla sopihajočemu bratu v oči. Nekaj trenutkov ga je pustila na kolenih. Nato je rekla:

»Zdaj veš, pri čem da si! Jaz sem dosti močnejša od tebe! Če se boš še kdaj tako daleč spczabil, boš tepen ko pesle!«

Spustila ga je. S psovkami ji je zagrczil in zbežal iz hiše.

Čez tri dni se je Mina odpeljala z materjo v mesto. Sara je vodila enovprežni koleselj. V mestu sta šli obe k nočarju. Ondi je napravila mati oporoko in je izstavila svojji hčeri Mini polnomočno pooblastilo za upravljanje posestva. Vse to je staro ženo zelo razburilo. Mina jo je spravila nazaj v gostilno, jo posadila pred skodelico kave v kot zofe in sara odšla spet v mesto. Šla je v neko banko, opravila še to in ono in potem kupila težko, železno blagajno, ki se je dala z vijaki pritrditi na pod. Moče sta se odpeljali domov. Dolgo se je vlekla pot med jelšami in travniki. Obe sta bili polni težkih misli. Slednjice je izpregovorila mati:

»Torej zdaj sem obračunala z življenjem! Oporoka je narejena! Vse sem tebi prepustila.«

»Ali se kesate, mati?«

sedo mat. Perzijski pomeni »schah mater« — kralje je mrtve. — Paviljon poznamo. Tlačna beseda pride od latinske »papilio« in pomeni vojaški šotor. — Če od leta 1850 je pri nas vdomačena beseda spert. Najprej se je izraz odmačil pri Angležih, in se jo pisali »desports«. In prihaja od starofrancoskega »desport«, kar pomenja zabava. Beseda, ki se nam prvi hip zdi docela tuja, postane hipoma razumljiva. Tako je tudi z mnogimi drugimi besedami, ki jim ne vemo pomena in izvora, pa šarimo z njimi, če so za mestu ali ne.

Nova iznajdba. Nemo so zopet nekaj pomembnega iznašli. Ko je pri avtomobilov privzelo iz Češke na Saško (obmejnja nemška pokrajina), so se vsa vozila na mah ustavila. Šoferji so iskali in iskali, a so našli vse motorje v redu. Nevidna sila jih ni pustila v pogosto. Tedaj je prikolesaril nemški orožnik, ki se pri šoferjih opravičil in poverdal, da gre za novo iznajdbo. To so posele magnetni žarki, ki kar na daljavo ustavijo bodisi v zraku ali na zemlji vsako vozilo, ki uporablja elektromagnetske motorje.

priletne tete in njenega moža, ki sta brez otrok in dobivate za to le hrano in obleko. Obljubljeno vam pa je, da dobite celo posestvo, če se poročite, kar se pa zaenkrat nečete. — Če ne morete tete in njenega moža pripraviti do tega, da vam prepiseta posestvo, sebi pa zgovorita do zamrtno gospodarstvo, skušajte vsaj doseči to, da napišeta oba veljavno oporoko s katero vam zapustila celo posestvo. Če namreč brez oporoke umrjeta, pridete vpoštev le kot zakoniti dedič po teli z drugimi vašimi sestrami in brati, ostalo polovico pa dobi sorodstvo po možu tete. Zasluzek pa lahko izterjate le za zadnja tri leta.

Odkodnina zastara v treh letih. — J. F. Č. — Od očeta sedanjega gospodarja ste dobili v najem kos sveta za dolg na krojaškem delu. Ko je sedanji gospodar prevzel posestvo, je prevzel tudi ta očetov dolg. Za milijco pa je računal letno usjemino in rekel, da jo boste imeli v zakupu dokler bo on gospodar. Očetov dolg je med tem poplačal, njivo pa začel sam uživati. — Če sta se res domenila, da vam ne bo mladi gospodar njive odpovedal, dokler bo on gospodar, vam ni smel njive odpovedati, dokler ste redno plačevali zakupnine. Če pa je kljub temu njivo vzel, vam je dolžan povrniti vso škodo. Ta zahtevek lahko uveljavite pri sodišču, če ni že od tega preteklo več kot tri leta, ker je drugače zastaran.

Odkodnina za zemljišče, odstopljeno za gradbo ceste. J. S. K. Za banovinsko cesto ste odstopili potrebno zemljišče, pa še niste dobili zanj plačila. Kam se je obrniti? — Če ste svet odstopili za gradbo banovinske ceste, tedaj se v tej zadevi obrnite na bansko upravo. Če niste hoteli sveta prodati, ga je mogla banska uprava tudi razlastiti, seveda proti plačilu cene.

Oprostitev vojaške službe. F. S. St. J. Prošnje rekrutov za skrajšavo roka, oprostitev, za odpust iz kadra, za odlok službe se vlagajo pri pristojnem komandantu vojaškega okrožja najdalje trih mesecev od dne, ko se je izvršil nabor. Pozneje vlozene prošnje se ne jemljejo v poštevanje. Seveda, če so se rekrutne razmere pozneje izpremenile lahko tudi pozneje prosite n. pr. za oprostitev. Prošnji za oprostitev je priložiti rodbinsko

Dober kos sebičneža je tisti, ki misli, da če ne ve že več, ve pa vsaj toliko, kakor vsak drugi.

polo, ki jo izstavi župni urad, potrdilo občinskega oblastva, da je rekrut res edini hranilec in potrdilo davčne uprave o višini davkov. Prošnje je kolekovati s koleki za 5 in 20 Din. Tudi priloge morajo biti kolekovane, kar bo že vedelo oblastvo, ki vam jih bo izstavilo. V rodbinsko polo bo treba vpisati vse osebe, ki spadajo k družini, torej tudi sina iz prvega zakona.

Dostojevskij in Pij XI

Zahteve enega najodličnejših Rusov se krijejo s sodobnimi zahtevami sedanjega sv. Očeta.

Eden najbolj občudovanih pisateljev svetovnega slovesa je Rus Fjodor Mihajlovič Dostojevskij. Slavijo ga kot umetnika, kot dušeslovca in modroslovca. Peter Štruve, ruski sociolog in učenjak svetovnega obzorja, ga je nedavno — seveda nekoliko pretirano — imenoval velikana, ki ni manjši od starozaveznih prerokov ali cerkvenih očetov. Med drugim trdijo, da je že pred petdesetimi leti Dostojevskij v svojih spisih povsem podrobno napovedal današnjo rusko revolucijo in boljševizem. Prav tako pa je tudi že pred 50 leti z vso odločnostjo oznanjal edino sredstvo za ozdravljenje sodobne bolne človeške družbu to je — krščanska vera.

Vera, krščanstvo — tako je učil Dostojevskij po izjavi svojega najboljšega prijatelja Solovjeva — mora preiti iz bogoslužnih hramov v življenje, v življenje posameznika, v domače družinsko krščanstvo in in pronikniti še dalje, v vse človeštvo in v vse človeško delovanje; biti mora vesoljno, vsečloveško in vsestransko. Ako je Kristus utelešena resnica, ne sme ostati samo v slikah bogoslužnega hrama in v osebnem idealu; priznati ga moramo kot

živo osnovo in vogelni kamen vsečloveške cerkve. Isto krščansko pravno načelo, ki se mu klanjamo v božjih hramih in v domačem življenju, načelo ljubezni, svobodnega bratstva in bratskega edinstva v Kristusu, mora ravnati vsa dela in vse odnose vesoljnega človeštva. Vse človeške zadeve: politika, znanost, umetnost in gospodarstvo — zato razkrajajo človeštvo, ker niso preinjenene s krščanskim načelom. Odtod pride, da kliče ruskemenu meništvo: »Meništvo je nekaj imelo visoko poslanstvo, sedaj pa je prišel čas, ne bežati iz sveta, marveč iti v svet, da ga preobrazimo.

Tako Dostojevskij v svojih spisih. Ali pa niso te misli prav tiste, ki jih je ob istem času kot Dostojevskij v svojih spisih v Rusiji, začel oznanjati tudi Leon XIII. v svojih okrožnicah (že on je zaklical duhovnikom: »Treba je iti ven iz zakristije med ljudstvo«), ki so jih oznanjali vsi zadnji papeži na svoj način in ki jih proglašajo prav posebno sedanji sv. oče Pij X. v tako imenovani »katoliški akciji«.

»Ta apostolat« (namreč apostolat katoliške akcije) — je nedavno znova naglasil Pij XI. več kot 40 voditeljev katoliške akcije, zbranim pri njem v Rimu — »Mora seči povsod, to je tja, kjer je pričujoč Bog, kjer gre za blaginjo duš, za razlikovanje med slabim in dobrim, za uporabo božjih zakonov. Ni je torej meje na glede časa ne glede kraja. Zategadelj ne samo zadeve posameznih ljudi, ne samo domača vprašanja, ampak tudi vprašanja širše družabne pravosti, ne morejo uiti božjemu zakonu, kakor tudi ne apostolatu, ki samo njega razlaga. Dokler ne bodo družabna vsa vprašanja, in prvo med njimi vprašanje dela, samo čisto materialna,

11

4. Ko je orožnik končal s pojasnilom, so že močnejši spet zabrnili.

Žival pozna hvaležnost.

Paganski pisatelj Plinij pripoveduje o hvaležnosti zvestega psa, ki se je ob njegovem času pojavil v Rimu. Neki rimski mešanec je bil obsojen v smrt.

Njegov pes se nikakor ni hotel odstraniti od ječe, v kateri je bil zaprt gospodar. Še potem, ko je bil mešanec umorjen, se zvesta žival ni hotela ločiti od mrljica ter je s težnim lajanjem naznana svojo žalost. In ko njega mrtvo truplo vrgli v reko Tiberu, je še stotič pes za njim v vodo in je napenjal vse moči, da bi truplo ne utonilo. Žival tako, človek pa pozna črno nehvaležnost!

Kako je uporabil kislino vino? Star veterinar iz vojne leta 1866. zoper Italijane je pripovedoval:

»Leta 1864. je bilo kislino vino. Dve leti je ležalo doma. Kar je nastala vojna z Italijani. Tedaj so vse vino rekvirirali in hajd na vojno z njim. Pa ga niso pili. Tako je bilo kislino, da so ga Italijane streljali. In kamor so brigadili z njim, tam je Lah bežal. Tako smo zmagali leta 1866.

»Ne — saj je moralo tako priti. Ti boš gospodarila, Mina.«

»Konjiček je počasi stopal po poti. Mina je sedela kraj matere in vodila konja. Med njima je na vozu stala težka, jeklena blagajna in jemala prostor, da je bilo tesno.

»Le zakaj si kupila to železno omaro, Mina? Še nikoli nas ni nihče okradel.«

»Nič se ne ve, kaj še pride.«

»Oh, Mina, kaj morda sumničiš Lojzeta? Res je razbrzdal glede deklet in popiva. Tat pa ni.«

Spustila je vajeti in se obrnila k materi.

»Obvladati ga je treba. Zadnje dolgove, ki jih je napravil v naših treh gostilnah, sem poplačala. Povedala pa sem gostilničarjem, da tudi pare ne dobijo več od nas. Če mu dajo kaj na upanje, bo njih škoda. Rekla sem jim, da naj nikar ne mislijo, da se bojimo sramote. Sramota je delati nečastne dolgove in dati postopačem na upanje.«

Fant je završčal in planil na sestro. Mati je pa, dasi je imel od strahu solzne oči, je ostal in zakričal: »Pusti jo, Lojze, pusti jo!«

Obesil se je na bratov suknič in je hotel brata odtrgati od sestre.

»Hudi bodo nate.«

»Saj so že. A to me nič ne briga. Lojzetu bom dajala po 30 dinarjev na teden. Saj ne zasluži toliko. Te denarje bo zapil ob sobotah, ko jih bo dobil. Nato bo moral biti ves teden trezen, ker mu ne bo nihče več dal na upanje in mu ne bom dala niti pare več. Včeraj sem mu to tudi povedala.«

»Preveč neusmiljena si z njim.«

»Ne, nisem neusmiljena, a Vi ste bili premeški. Pa to se bo spremenilo — pa temeljito.«

Stara žena je tiho ihtela.

»Kaj je bilo dosti dolgcv?«

»Da, dosti jih je bilo.«

»Koliko pa?«

»Ne bi rada povedala. Dolgove je bilo treba plačati in plačani so.«

★

Tako sta prišli domov. Pa se je izkazalo, da je nekdo vlomil v leseno skrinjo, v kateri so imeli Boštjanovi denar spravljen, in pobral ves denar iz nje. V skrinji so našli s svinčnikom popisano listič. Lojze je sporočil, da ne more biti več doma, ker ne more prenašati, da bi mu ukazovala robata, dve leti mlajša ženščina. Da je odšel po svetu in si je vzel tiste borne novce, ki so bili v skrinji, za potne stroške. Ne odpove se pa ničemur; spet se bo povrnil in zahteval kot najstarejši svoje pravice.

Mina je prva odkrila tatvino. Skrinja je bila v gornjih prostorih. Od služinčadi ni nihče opazil vloma. Lojze je bil odšel krog poldneva; neki hlapec mu je z vozičkom peljal kovčeg na kolodvor. Mina je zaprla skrinjo in spravila dleto, s katerim je bilo vlomljeno, nazaj med drugo orodje. Nato je poiskala Jožeta in ga vprašala, ali kaj ve o Lojzetu. Jože je bil tedaj na njivi, ko je zvedel za Lojzetov odhod; koj je sumil, da ni nekaj v redu. Šel je na kolodvor, kjer so mu povedali, da je Lojze vzel vozovnico za v glavno mesto.

»No,« je dejala z mirnim glasom Mina, »pa naj gre kamor hoče.«

Ko je pa morala povedati materi, kaj se je zgodilo, je zbrala vso svojo moč, da je bila vsaj na videz mirna.

Zahtevajte cenik!

In
vzorke, ki Vas zanimajo
OSTANKI NA KG IN METER

raznega blaga, posebno izdelkov »JUGOČESKE« kot »Dagmar« »vile«, »Sava«, »Marica« kambrik dvojni tisk, ripsi, štofi, kaingarni i. t. d. v veliki izbiri kupite vedno zelo ugodno mnogo pod običajno prodajno ceno. POSEBNO KONKURENČNI smo v direktni dobavi, za rujavo, belo in pisano kolenino ter v oxfordih za perilo.

FRANC CROBATH, družba z o. z., KRANJ, veletrgovina manufakture
na debelo in drobno.

Ustanovljeno l. 1885.

Obiščite nas in prepričajte se bode! —

gospodarska, ali kakor pravijo zadeva želodja in prebave, ampak človeška zadeva, ki tiče dostojanstvenost, človeško vest in nrvnost, ne bo mogla Cerkev, sv. stolica, duhovništvo in apostolat, zavrniti pomoči vsem in bo smatrala to za svojo dolžnost. V državi, v družbi ne sme manjkati na vseh različnih pozoriščih človeškega udejevanja, tehničnih, industrijskih, trgovskih, vojaških, šolskih in kolikor jih pač biti more, verski element, verska asistencija. Brez tega elementa bo družba, pa naj bi veljala tudi za katoliško, vedno v nevarnosti, da postane poganska. Delovanje Cerkev in sodelovanje katoliške akcije ne stremita samo za tem, da bi dovajala družbi tisto najmanjšo količino verskega elementa, ki je potrebna, da ne pade v poganstvo, temveč tudi za udejstvitvijo vsega programa božjega srca, za ustvaritvijo,

širjenjem in utrditvijo Kristusovega kraljestva v dušah, v družinah, v družbi in v vseh njenih izrastkih, do vseh globin, kamor seže človeška delavnost.

Jančar in Klančar sta se po dolgem času zopet videla.

»Kaj pa počenjša zdaj?« je vprašal Klančar.

S pohištvom kupčujem,« je ta odvrnil.

»In si že dosti prodal?«

»Dostlej samo svoje.«

*

Petrič je šel s svojo ženo v prodajalno kjer je hotela izbrati nov klobuk. »Koliko stane ta?« je vprašal trgovca.

»350 dinarjev,« je odvrnil mož.

»Kaj, 350 dinarjev,« se je prijel Petrič za glavo. »Saj to je naravnost greh.«

»Le kupi ga,« se zdaj oglasi ona, »saj ta greh vzamem jaz na svojo glavo.«

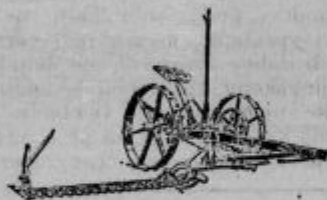
*

Mirtič je razlagal svojemu prijatelju, s katerim sta prejšnjo noč »bandala«, kako je bilo doma. »Čakala me je z metlo v roki ter me podila po stanovanju. Končno sem ji ušel v jedilno shrambo ter za seboj zaklenil. Vpila je, odpri in pridi ven — —

»In si odpril?«

»Kaj še. Jaz sem gospodar v hiši.«

Pravijo, da ženska, ki jo glava boli, pozabi na glavobol, če ima nov klobuk na glavi.

Zakaj

si morale nabaviti ameriškano travniško kosilnico „DEERING“

?

Zato

ker predstavlja DEERINGOVA kosilnica vrhunec ameriškega tehničnega dela in je zgrajena iz najtrpežnejšega materiala

ker ima DEERINGOVA kosilnica izredno lehek tek in je delo z njo pravi užitek in igrača

ker je košnja z DEERINGOVO kosilnico naglo opravljena, ker je važno zlasli ob deževnem vremenu

ker je DEERINGOVA kosilnica za Vas najpotrebnejše in najkoristnejše orodje, ki vam prihrani ves denar, ki bi ga morali sicer izdati za kosce, in se vam zato že v prav kratkem času sama od sebe izplača

ker so vai sestavni deli DEERINGOVE kosilnice vedno pri men v zalogi

ker je DEERINGOVA kosilnica ponos in velika pridobitev za vsakega gospodarja

DEERINGOVE travniške kosilnice najnovejšega modela, želne priprave, grablje in obračalnike ima stalno v zalogi tvrdka

FR. STUPICA

veletrgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Ljubljana, Gosposvelska cesta 1
9*

Postala Zlatica je lepotica,
na plesu moških srcem je kraljica.
Zar nje oči, vonj las in oblačila
sta vse plesalce mlade osvobjala.

In vsi so na uho ji šepetali!
„Vi, gospodična, vi ste najbolj zalt...“
A Zlatica se je samo smehljala
in mislila: Le Zlatorogu hvalo!

Oj zlata Zlatica — glas gre naokrog;
nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!
(Nadaljevanje sledi.)

Brinje in slive za žganjekuho

obdaja po ugodnih cenah IVAN JELACIN, Ljubljana, Bmonska cesta 2. — Zahtevajte ponudbo.

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, stro kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

2.500- dinarjev

za najhitrejši mesecni, če obiskujete v Vašem okolju ljudi! Tovarna Vega, Ljubljana, poštni predal 307. Prilokite znamko za odgovor!

Deklo se išče h krščanski družini za vrta in hišna dela v Ljubljani, ki je zdrava in močna Plača v začetku 200 Din potem po porabnosti. — Pomudbe na upravo »Domoljuba« pod št. 5003.

Hiša z vrtom in njivo, 2gozda se proda, Sulica št. 24, Dobrova pri Ljubljani.

Iščem pošteno dekle, vajeno molže in drugih kmetijskih del. Prednost 30-40 let. Ponudbe pod »Gorenjsko« št. 5087.

Zavitev Fant 41 let star 60.000 Din gozdnine se želi priženiti na trgovino ali posestvo. Prišel iz Amerike in si želi najti verno družico, s katero bosta ustvarila lep prijeten domek. Resne ponudbe, če mogoče s sliko, pošlji upra. i »Domoljuba« pod »Srečen zakon«

Obrajne zastopnike za vse srece spre memo, tudi proti fiksnim plačam. Pripravno za penzionirane oročnike, učitelje itd. Pisemne ponudbe na »Union«, Ljubljana, Miklošičeva c. 7/II.

Učena zdravega, močnega, s primerno izobrazbo, od poštenih staršev na delu, sprejme trdka Jos. Brusa, trgovina z mehanim blagom v Logatcu.

Posestvo srednje velike s hišo in gospodar. poslopji za Din 50.000.— proda takoj Ivan Peterka, Stanga. Več se izve pri Mahkovec Litijske.

Iščem dekle ki je vajena kmetijskega dela in tudi v kuhinji. Ivanka Gros, postilna, Zvirče št. 18, p. Križe, Gorenjsko.

Sprejme se dekle na malo kmetijo. Naslov v upravi lista, pod št. 5374.

Vajenca za kamnoseško obrt sprejme takoj Karol Novak kamnoseški maister v St. Vidu pri Ljubljani. Oskrba v hiši.

Mizarskega vajenca poštenega, iz dobre hiše, sprejemam takoj. Vsa oskrba v hiši. Jožef Zupančič, splošno mizarstvo, Primskovo pri Kranju.

Vajenca za strojarsko obrt, kmetijskih staršev, takoj sprejemam Franc Babnik, strojar Vernek-Kresnice.

Kolesariti! Pred nakupom si oglejte našo bogato zalogo koles, prvovrstnih znamk kakor: Dürkopp, Steyr, Eska in drugih. Cena kolesom že od 1.200 Din naprej. Andrej Lipar, P. Cerklje pri Kranju.

Čevljar. šivalni stroj levoročni, malo rabljen, sposoben za vsako linneje štepanje, ugodno proda L. Paulin, Trebelno, Dolenjsko.

Vajenec za čevl arsko obrt se sprejme, dobro vzgojen in ki ima veselje do obrti Fr. Travnik, Trebnje.

Vajenka dobro vzgojena sprejme za šteparico. Fr. Travnik, Trebnje.

Dobrih čevljev vam ni treba plačati drago, dobiti jih po zmernih cenah pri Jernej Jeraj, Zapogo 10. Smalednik. Polzkusite! Pišite dopisnice.

Hišpca in dekle za kmetijska dela sprejme Ant. Sojar, Viš 36 pri Ljubljani.

Gramofon dobro ohranjen z 19 ploščami je naprodaj za Din 1500.—. Naslov v upravi pod št. 5405.

Posestvo naprodaj 2 h'š, gosp. poslopja, vinograd, sadni vrt, bukov in hrastov gozd vse na lepi solnčni legi. Skupni obseg 11 ha, 28 mernikov posevka. Natančneje pri lastniku Miho Golob, Laze 3 p. Sv. Križe pri Litijski

Neprijeten duh ust

je zozerna. Zobje slabe barve kvartijo najlepši obraz Oba hili odstranite že pri enkratni uporabi krasno osvajajoče CHLORODONT-paste. Že pri kratki uporabi dotičjo sojbe krasen sijaj slonovino. Poskusite najprej z malo tubo po Din 8.—. Velika tuba Din 13.—. Dobite jo povsod.

J. PICEK - Novo mesto
železnina in špecerija
Poljedelci pozor!

Kakor vsako leto imam tudi letos veliko izbiro v kosah: gorenjske, koroške, turške, peklenske, magnetne kose in druge; fine brusne kamne, polnovredni trboveljski in dalmatinski cement, betonsko železo, štukatur in druge stavbene potrebščine; težakovo olje, najfinjši azenarius, karboline, galea, cepilni gumij, žveplo, gumij cevi. — Najnižje dnevne cene.

Nagrada 2000 Din vsakemu, kdor dokaže, da se je do danes zlomilo le eno ogrodje

Peugeot

bicikla ali motocikla, kupljenega pri trvdki Ivan Šribar, Ljubljana, Gosposvetska 13. oziroma pri podružnici v Domžalah.

KOSE

zajamčene, tudi novi patent »Flugs«, brusne kamne in drugo železnino ter špecerij— kupite dobro pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg. V zalogi drevesne in vinogradeške škropilnice.

Kupci posestev. Izberite!

1. Zidana hiša, klet, hlev, 1 joh zemlj. deloma obdelano, oz. pripravno za vinograd. Din 6.800.
2. Zidana hiša, klet, hlev, vinograd 400 trt, 6 mer. sajenega kromp. sadno drevje. Din 7.600.
3. Zidana s slamo krita hiša, klet, hlev, 2 joha zemljišča in 2 joha hrastovega gozda. Din 6.400.
4. Zidana hiša, klet, hlev, vinograd 600 trt, 8 mernikov krompirja, prostora še za 2000 trt. Cena Din 7.000.—.
5. Večje posestvo za 8 gl. živine, za 35 mer. posetve, sadni vrt. 20 j. gozda. Cena po dogovoru. Posetva leže na Dolenjskem, 10 min. od cerkve, šole, pošte in imajo solnčno lego. Za naslov se obrnite na upravo »Domoljuba« pod št. 5290.

Brinje ima še vedno na zalogi **FRAN POGAČNIK** Ljubljana, Dunajska c. 36

Jaka: »Jaz imam prijatelja, ki ima lepe čase. Cele dneve se vozi okoli in vedno ima kup denarja pri sebi.«
Tine: »To ne more biti drugi, kot pa kak milijonar.«
Jaka: »Kaj še. Tramvajski sprevodnik je.«

Stanko Japelj, zlatar
LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA ST. 9.

se priporoča za nakup UR, ZLATNINE in SREBRNINE po nizkih cenah. — Lastna delavnica. — Popravila in nova dela točno in poceni.

Samo tisti, ki so nesrečni, vidijo svet tak, kakor je v resnici.

ZACHERLIN

mrešni prašek v originalnih steklenicah in škatlicah uniči ves mršes. — Dobiva se povsod. »ZACHERLIN«, Ljubljana, Beethovnova ul. 16.

rujava, goveja koža rujava, goveja koža črna, telečja koža

črni beka črni beka rujavi beka

Vsi čevlji so solidno izdelani. Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar.
Trgovski dom
Stermecki, Celje št. 19
Veliki ilustrirani cenik zastoj!

NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu vlijudno naznanjam, da sem otvoril v **Kranju** v poslopju hotela »Jelen«

trgovino z železnino

ter hočem cenjenim odjemalcem z dobrim blagom po nizki ceni postreči. Za obilen obisk se priporoča
KOPRIVA FRANC

ASTMATIKI

trpe na tesnbnosti in pomanjkanju sapa, radi tega ne morejo spati, postajajo nervozni. Radi tega bi moral vsak takoj rabiti
Asmol bronchial cigarete
ki raztvarjajo sluz, ublažujejo krč ter omogočajo mirno in prijetno spanje.
Dobiva se v lekarnah. — Pazite vedno na imo Astmol!

Najlepši za otroke.

Vrsta 2651-00

Prodajamo jih iz boksa in laka za isto ceno. Omogočite svojim otrokom, da se jim noge normalno razvijajo.

Za tenis.

Vrsta 4435-00

Tenis-čevlji za ženske in moške iz belega platna z gumičevim podplatom, lahni, elastični in zelo udobni.

Za popoldansko družbo.

Vrsta 4625-78

Udobni sportni polčevlji z nizko gumijevo peto. — Iz finega telečjega boksa z okrasnim našivom po sredi.

Vrsta 1805-37

Razkožni čevlji zelo okusno kombinirani z lakom in boksom z udobno peto. Okrašeni z zaponko. 23. SH. Ur.

Za delo in izprehod.

Vrsta 1137-03

Letni polčevlji iz belega ali sivga platna. So zelo lahki in udobni. Sivi za dnevno rabo, beli za izprehod.

Bata

Obiščite nas pravočasno! Izberite najlepše!

Bata

Hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v KAMNIKU

Sutna št. 22 (lastna hiša) blizu postaje

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodnejše. Vse davke plačuje hranilnica sama. Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Daje posojila na vknjižbo in proti poroštvo. Otvorja tekoče račune itd.

Kje tiči vzrok?

V revmatizmu, trganju v sklepih, živčnih bolečinah? Mogoče posledice prehlajenja? Večinoma je vzrok v takih služajih nezadostna nega telesa. Veliko ljudi že 34 let rabi okrepejoče sredstvo za olajšanje bolečin, hitro zdravilo in kozmetikum: Fellerjev »Elsafinid« ter si zna ohraniti stalno zdravje. Rabi jo ga za mazanje in cenijo dejstvo tudi proti kašlju, hripavosti, bolečinah v vratu in prsih ter proti gripi in nahodu, rabi jo ga tudi notranje pri neugodnem občutku itd.

Storite tudi Vi tako pomagalo bo tudi Vam!

Fellerjev »Elsafinid« dobite v lekarnah in sličnih trgovinah v posodnih steklenicah po 6 Din, dvojnih steklenicah po 9 Din ali v specialnih velikih steklenicah po 26 Din. Poštar paket vsebuje 3 posodnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din. trije tabaki, soketi samo 129 Din pri lekarnarju.

EVGEN FELLER, STUBICA DONJA, ELSATRO 16. — SAVSKA BANOVINA.

Dobernik je bahal v družbi, da je na svoje polje postavil tako strašilo, da se kilometer okoli ni noben ptič več približal.

To še ni nič, ga je zavrnil Štibernik, jaz sem prejšnji teden napravil tako strašilo, da so vrane prinesle dve pesti koruze nazaj, katero so že pozobale.

Gospa je novo služkinjo poučevala v umetnosti kuhanja. »Toda, Mina, kaj niste oprali ribe, katero ste postavili na mizo? Pomnite, da morate ribo vselej poprej dobro oprati.«

Mina: »Ja, gospa, čemu pa to? Saj je bila riba vendar vse svoje življenje v vodi.«

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri tvrdki

H. SUTTNER
Liubljana 1

Prešernova ulica št. 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. Ure v vseh cenah od Din 44 — naprej. Št. 120. Kovinasta anker ura Din 44 —, s sekundnim kazalcem Din 78 —.

Št. 121. Ista z radijem Din 58 —, s sekundnim kazalcem Din 94 —. Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49 —, z radijem Din 76 —. Zahtevajte veliki ilustrirani cenik zastoj in poštnine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Kmetje, oklenite se Kmet. zveze!

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog: domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske vrste

Kovaški premog vseh vrst

Koks, livarniški, plavžarski in ptiški

Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, I. n. vlistr.

Z naše umetno

moštovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi zdravno obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1. steklenici za 150 litrov Din 30 —, po pošti Din 35 —. Pohi se samo v drogeriji A. Kanc slova. Ljubljana in drogeriji Wolfram nasl. M. Kanc, Maribor, Gosposka 33.

Pozor gozdarji in trgovci!

Nabavite si prvovrsten izdelek sekir in plankač, katere pošiljam po pošti. — Cene nizke. — Za vsak komad prevzamem garancijo. Trgovcem dajem popust. MATEVŽ KRME LJ, Log. pošta Škofja Loka.

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo! Kmet. zveza zastopa koristi kmet. stanov!

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Brzojavni naslov: GOSPOBANKA

D. D. v LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500,000.000

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rez. nad Din 16,000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu